

శతకాలు

భక్తి,జ్ఞాన,నీతి

రామ శతకం

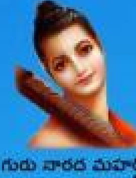

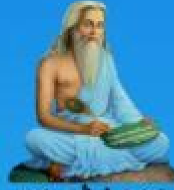
సదాశివ సమారంభాం

గురు దక్షిణామూర్తి

గురు వేదవ్యాస మహర్షి

గురు శుక మహర్షి

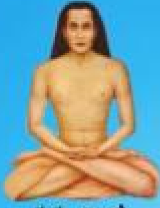

గురు నారద మహర్షి

గురు వాల్మీకి మహర్షి

గురు శ్రీకృష్ణ

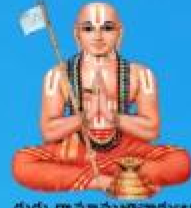
శంకరాచార్య మధ్యమాం

గురు దత్తాత్రేయ

గురు బాబాజీ

గురు గౌతమ బుద్ధ

గురు ఆదిశంకరాచార్య

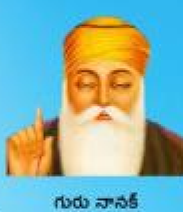

గురు రామానుజాచార్యులు

గురు జ్ఞానేశ్వర్

గురు రవిదాస్

గురు కబీర్ దాస్

గురు చైతన్య మహా ప్రభువు

గురు నానక్

గురు రాఘవేంద్ర స్వామి

గురు వీరబ్రహ్మేంద్ర స్వామి

యోగి వేమన

అస్మదాచార్య పర్యంతాం

గురు త్రైలింగ స్వామి

గురు లాహిరి మహాశయ

గురు రామకృష్ణ పరమహంస, అమ్మ శారదాదేవి

గురు వివేకానంద

గురు సాయి బాబా

గురు అరవిందో

గురు రమణ మహర్షి

గురు యోగానంద

గురు భక్తివేదాంత ప్రభుపాద

గురు మళయాళస్వామి

గురు విద్యాప్రకాశానందగిరి

గురు చంద్రశేఖర పరమాచార్య

వందే గురుపరంపరాం..

నన్ను "నేను" తెలుసుకోవటానికి

నన్ను "నేను" మార్చుకోవటానికి

"నేను" గా ఉండటానికి

మరియు అత్యుత్తమ జీవన విధానానికి

కావలసిన భక్తి,జ్ఞాన,కర్మ,ధర్మ సమాచారం ఒకేచోట తెలుగులో ఉచితంగా!

సాధారణంగా వేదాంతం తెలుసుకోవాలనే కోరిక వుంటుంది, కాని గ్రంధాలు అందుబాటులో లేవు. ఇంకొకరి దగ్గర గ్రంధాలు వుంటాయి, కాని జిజ్ఞాసువులకి ఎక్కడ ఉన్నవో తెలియదు. అలాగే కొన్ని లైబ్రరీ లో కొన్ని రకాల పుస్తకాలు మాత్రమే లభ్యం అవుతున్నాయి, అంతేగాక విలువైన గ్రంధాలు సరైన సంరక్షణ లేక కనుమరుగైపోతున్నాయి, కనుక మన అందరి కోసం భారత ప్రభుత్వం పురాతన ఆధ్యాత్మిక గ్రంధాలను సంరక్షించే నిమిత్తం ఎంతో శ్రమతో కంప్యూటరీకరణ ద్వారా ఒక చోట చేర్చుతూ ఆన్ లైన్ చేయటం జరిగింది. ఇటువంటి విలువైన జ్ఞాన సంపదను మరింత సులభంగా అందుబాటులోకి తీసుకురావటానికి సాయి రామ్ సేవక బృందం ఉడతా భక్తి గా ఇప్పటివరకి దాదాపు **5000** పుస్తకాలను వివిధ వర్గాలుగా విభజించి PDF(eBOOK) రూపంలో ఆన్ లైన్ లో ఉచితంగా అందించటం జరిగింది. కనుక ప్రతి ఒక్కరు ఈ సదవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోగలరు. ఇందుకు సహాయం అందించిన భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్(డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా http://www.new.dli.ernet.in), ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్(https://archive.org), గూగుల్ వెబ్ సైట్(https://www.google.co.in), మైక్రోసాఫ్ట్ వెబ్ సైట్(http://www.microsoft.com) కు మేము ఋణపడివున్నాము.అలాగే ఇటువంటి బృహత్తర కార్యక్రమానికి పెద్ద మొత్తం లో గ్రంధాలను అందించిన తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానమునకు కూడా మనం ఋణపడివున్నాము. సాయి రామ్ సేవక బృందం కోరుకొనేది ఒక్కటే, ప్రతి ఇల్లు ఆధ్యాత్మిక జ్ఞాన గ్రంధాలతో నిండిపోవాలన్నదే మా కోరిక.

ఈ గ్రంధాలను ఉచితంగా ఆన్ లైన్ లో చదువుటకు, దిగుమతి(డౌన్లోడ్) చేసుకొనుటకు గల మార్గాలు:

1) భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్: http://www.new.dli.ernet.in లేక http://www.dli.ernet.in
2) సాయి రామ్ వెబ్ సైట్: http://www.sairealattitudemanagement.org
3) సాయి రామ్ గూగుల్ సైట్: https://sites.google.com/site/sairealattitudemanagement
4) ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్: https://archive.org/details/SaiRealAttitudeManagement

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞం పై గల సలహాలు,సూచనలకు సేవక బృందాన్ని సంప్రదించుటకు: sairealattitudemgt@gmail.com
సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సమాచారం: https://www.facebook.com/SaiRealAttitudeManagement
సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సంబంద వీడియోలు: https://www.youtube.com/user/sairealattitudemgt

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞంలో ప్రతి ఒక్కరు పాల్గొని, ఈ అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకొని,మీరు సంతృప్తులైతే మరొక సాధకునికి, జిజ్ఞాసువులకు మార్గం చూపించగలరని ఆశిస్తున్నాము. మీరు చదువుకోవటంలో ఏమైనా ఇబ్బంది కలిగితే సేవక బృందంను సంప్రదించగలరు. ఒకవేళ మా సేవలో ఏమైన పొరపాటు వస్తే మన్నించగలరు.

ఈ గ్రంధపు భారత ప్రభుత్వ డిజిటల్ లైబ్రరీ గుర్తింపు సంఖ్య: 2020120029895

గమనిక: భక్తి,జ్ఞాన ప్రచారార్థం **ఉచితంగా eBook** రూపంలో భారత ప్రభుత్వపు సహాయంతో ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ గ్రంధముపై వ్యాపార,ముద్రణ హక్కులు రచయిత,పబ్లిషర్స్ కి గలవు, కనుక వారిని సంప్రదించగలరని మనవి చేసుకొంటున్నాము.

Sai**R**eal**A**ttitude**M**anagement(SAI RAM) - సాయి నిజ వ్యక్తిత్వ నిర్వహణ(సాయి రామ్)

* సర్వం శ్రీ సాయినాథ పాద సమర్పణమస్తు *

భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్ - డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా

http://www.new.dli.ernet.in

Digital Library of India: Inc ×

www.new.dli.ernet.in

Digital Library of India

Hosted by: Indian Institute of Science, Bangalore in co-operation with
CMU, IIIT-H, NSF, ERNET and MCIT for the Govt. of India and 21 major participating centres.

Home | Vision | Mission | Goals | Benefits | Content Selection | Current Status | People | Funding | Copyright Policy | FAQ | RFP

Books Journals Newspapers
Palm-Leaves (Manuscripts)

Title: Ramayanam
Author:
Year: to
Subject: Any Subject
Language: Telugu
Scanning Centre: Any Centre

Clear | Search

Presentations and Report
Statistics Report
Status Report
Feedback | Suggestions | Problems | Missing links or Books

Click here for PDF collection
DLI MIRROR at IUCAA Data Center PUNE

DLI

For the first time in history, the Digital Library of India is digitizing all the significant works of Mankind.

Click Here to know More about DLI New!

Books	Journals	Newspapers	Manuscripts
Rashtrapati Bhavan	INSA	Times of India	Tamil Heritage Foundation
CMU-Books		Indian Express	AnnaUniversity NEW!
Sanskrit		The Hindu	
TTD,Tirupathi		Deccan Herald	
Kerala Sahitya Akademi		Eenadu	
		Vaartha	

Title Beginning with.

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

Author's Last Name

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

Year

1850-1900	1901-1910	1911-1920	1921-1930	1931-1940	1941-1950	1951-

Subject

Astrophysics	Biology	Chemistry	Education	Law	Mathematics	Mythology	Religion	For more subjects...

Language

Sanskrit	English	Bengali	Hindi	Kannada	Marathi	Tamil	Telugu	Urdu

అతి విశిష్టం ఈ దానం!

స్వామి వివేకానంద

"దానాలలోకెల్లా ఆధ్యాత్మిక విద్యాదానం చాలా శ్రేష్ఠమైంది! దాని తరువాతిది లౌకిక జ్ఞానదానం, ప్రాణదానం, అన్నదానం" అని వ్యాసమహర్షి చెప్పారు.

మన ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం భారతదేశ హద్దులలో నిలిచి పోకూడదు. లోకమంతటినీ ఆవరించాలి! ఇలా లోకవ్యాప్తమైన ధర్మప్రచారాన్ని మన పూర్వులు చేశారు. హైందవ వేదాంతం ఎన్నడూ ఈ దేశం దాటి పోలేదని చెప్పేవారూ, మతప్రచారార్థం తొలిసారిగా, పరదేశాలకు వెళ్ళిన సన్యాసిని నేనే అని చెప్పేవారూ, తమ జాతిచరిత్ర నెరుగని వారే! ఇలాంటి సంఘటనలు ఎన్నోసార్లు జరిగాయి. అవసరమైనప్పుడల్లా, భారతీయ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానప్రవాహం వెల్లువలా లోకాన్ని ముంచెత్తుతూ వచ్చింది.

రాజకీయ ప్రచారాన్ని రణగొణధ్వనులతో, యోధులతో సాగించవచ్చు. అగ్నిని కురిపించి, కత్తిని ఝళిపించి, లౌకిక జ్ఞానాన్నీ, సంఘనిర్మాణ విజ్ఞానాన్నీ విరివిగా ప్రచారం చేయవచ్చు. కానీ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానదానం కళ్ళకు కనిపించకుండా, చెవులకు వినిపించకుండా కురుస్తూ, రోజా పువ్వుల రాసుల్ని వికసింపజేసే మంచులాగా నిశ్శబ్దంగా జరగవలసి ఉంది. భారతదేశం నిరాడంబరంగా, లోకానికి మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తూ వచ్చిన దానమిదే!

మిత్రులారా! నేను అవలంబించే విధానాన్ని తెలియజేస్తాను వినండి. భారతదేశంలోనూ, ఇతర దేశాల్లోనూ మన పారమార్థిక ధర్మాలను బోధించడానికి తగినవారుగా మన యువకుల్ని తయారు చేయడానికై భారతదేశంలో కొన్ని సంస్థలను నెలకొల్పాలి! ఇప్పుడు మనకు కావలసింది బలిష్ఠులు, జవసంపన్నులు, ఋజువర్తనులు, ఆత్మ విశ్వాసపరులు అయిన యువకులు. అలాంటి వారు నూరుమంది దొరికినా, ప్రపంచం పూర్తిగా పరివర్తన చెందగలుగుతుంది!!

ఇచ్ఛాశక్తి తక్కిన శక్తులన్నిటి కన్నా బలవత్తరమైంది. అది సాక్షాత్తూ భగవంతుని దగ్గరి నుండి వచ్చేదే కాబట్టి దాని ముందు తక్కినదంతా లొంగిపోవలసిందే. నిర్మలం, బలిష్ఠం అయిన 'ఇచ్ఛ' (సంకల్పం) సర్వశక్తిమంతమైంది. దానిలో మీకు విశ్వాసం లేదా? ఉంటే మీ మతంలోని మహోన్నత ధర్మాలను ప్రపంచానికి బోధించడానికై కంకణం కట్టుకోండి. ప్రపంచం ఆ ధర్మాల కోసమై ఎదురుచూస్తోంది. అనేక శతాబ్దాలుగా ప్రజలకు క్షుద్రసిద్ధాంతాలు నేర్పడం జరిగింది. వారు వ్యర్థులని ప్రపంచమంతటా బోధలు జరిగాయి. ఎన్నో శతాబ్దాల నుండి వారు ఈ బోధనల వల్ల భయభ్రాంతులై, పశుప్రాయులైపోతున్నారు. తాము ఆత్మస్వరూపులమనే మాటను వినడానికైనా వారెన్నడూ నోచుకోలేదు. "నీచాతినీచుడిలో కూడా ఆత్మ ఉంది. అది అమృతం, పరమ పవిత్రం, సర్వశక్తిమంతం, సర్వవ్యాపకమైనది" అని వారికి ఆత్మను గురించి చెప్పండి. వారికి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రసాదించండి. ❖

మూలం: శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ - ఫిబ్రవరి 2014

శ్రీరామ శతకము

తిరుకోవలూరు రామానుజస్వామి

శ్రీ లేఖ సాహితి
5-11-114-4, విద్యారణ్యపురి
వరంగల్
1984

మా మాట

మా సంస్థ ద్వారా 'శ్రీరామ శతకము'ను ప్రచురించుటకు అవకాశము ఇచ్చిన శ్రీమాన్ తిరుకోవలూరు రామానుజస్వామిగారికి మా హృదయపూర్వక నమస్సుమాంజలులు.

శ్రీమాన్ తిరుకోవలూరు రామానుజస్వామిగారు ఆధ్యాత్మిక ప్రవృత్తి కలవారే కాకుండా ప్రతిరోజు సాయంత్రం భగవత్ సంబంధమైన పుస్తక కాలక్షేపంతో పదుగురికి వాటిలోని రహస్యములను వెల్లడిస్తుండడం నిత్య చర్య. వారికి సంగీతంలో కూడా చక్కటి ప్రవేశం ఉంది. అలాగే జ్యోతిష శాస్త్రములో నూతగిన పరిచయముంది. తమిళ ప్రబంధంలో కూడా చక్కటి అవగాహన ఉంది.

ఈ 'శ్రీరామ శతకం' ప్రచురించి అందులోని ఎన్నో విషయాలను మీకందించాలనే మా ప్రయత్నం. ఈకావ్యం ఏ కొంతమందికైనా నచ్చిందంటే అది మా సంస్థ సుకృతం.

పుస్తకాన్ని అందంగా, శ్రద్ధతో ముద్రించి ఇచ్చిన నటరాజ్ ప్రింటర్స్ వారికి మా కృతజ్ఞతలు. ఈ పుస్తకము మీ ముందు అందంగా అచ్చుతప్పులు లేకుండా, మాసంస్థలో ఒకరై హితవరిగా నిలిచి వెన్ను తట్టిన డా॥ సి.హెచ్. రాములు గారికి, శ్రీ టి. మురళీధరస్వామి గారికి కృతజ్ఞతాభి వందనములు తెలియజేసుకుంటున్నాం. మా కోరికపై ముందుమాట రాసిచ్చిన శ్రీ శ్రీ పెరంబూదూరు లక్ష్మణమూర్తి గారికి మా హృదయాంజలులు.

మా సంస్థ 1977 సంవత్సరములో స్థాపించినప్పటికీని ఇంతవరకు ఏమీ పుస్తకాలు వేయలేక పోయాము. సాహితీ ప్రియులు భుజం తట్టితే మాకు అదేమంత కష్టసాధ్యమైంది కాదు. "సాహిత్యమూ, కళలూ వర్ధిల్లితేనే జాతి జీవిస్తుంది" అనేది ఆర్యోక్తి కదా!

సర్వేజనాస్సుఖినో భవంతు

5-11-114/4
విద్యారణ్యపురి
హనుమకొండ-506 009

"శ్రీలేఖ సాహితి"

ముందుమాట

శ్రీమాన్ శ్రీ తిరుక్కోవలూరు రామానుజస్వామి గారు "అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు" అను మకుటములో శతకమును విరచించి శ్రీరామాంకితము చేసినారు.

శ్రీరామనుజస్వామిగారు శ్రీవైష్ణవ సంప్రదాయమునకు చెందినవారు. సీస పద్యములందు రచింపబడిన ఈ శతకమునందు వారి శ్రీవైష్ణవ సంప్రదాయాభిమానము స్పష్టముగా నున్నది.

శతక సంప్రదాయము అతి ప్రాచీన మైనది. భక్తి రసప్రధానములైన శతకములెన్నో ఆంధ్ర భాష యందున్నవి. తమ ఆర్తికి, భక్తికి అనుగుణముగా భగవత్కటాక్షము నందు కోరికమై భక్తులు పరవశులై భగవత్కల్యాణ గుణాను సంధానము చేయుట శతక రచన స్వభావము శ్రీ రామానుజస్వామిగారు శతక సాంప్రదాయమున కనుగుణముగా రచనము చేసినారు.

శ్రీరామానుజ స్వామిగారు చిరకాలము ఉపాధ్యాయ వృత్తి నవలంబించి పరశ్శతాధిక విద్యార్థులకు విద్యాదానము చేసి కర్తవ్య నిర్వహణమునందు లోటు రానీక తమవిద్యుక్త ధర్మము నెరవేర్చి పదవీ విరమణ చేసి భగవద్గుణాను కీర్తనము నందు లగ్నమనస్కులైన ధన్యులు. వారి సౌజన్యము, సౌమనస్యము శతక పద్యములందు చోటు చేసుకొన్నవి.

కవిత్వము ధారా శుద్ధి శోభితముగా నున్నది. శ్రీవైష్ణవసిద్ధాంతమును సులభముగా ఈ క్రింది పద్యమున వివరించినారు.

ఈరేడు లోకంబు లీశ్వరాధీనమై
భూతి ద్వయంబంచు బొగడబడియె
దైవంబు మంత్రమాధారమై యుండంగ

భక్తిముక్తులకెల్ల భంగమొదవు
మంత్రమాచార్యుని మహిమకు లోబడి
సిద్ధినందగ జేయు చేతనులను
ఆచార్య కృపచేత హరియే ప్రత్యక్షమై
సర్వస్వదానము శక్తి నొసగు

ఇన్నిటికి మూలమాచార్యుడిష్టతముడు
భాగవతు లెల్లరతనికి పరమహితులు
మూలమిది యన్నిటికి సంద్రు మోక్షమతులు
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు

భక్తి వినమ్రులైన శ్రీ స్వామిగారు శ్రీరామచంద్రస్వామినిట్లు మనోహరముగా అభ్యర్థించినారు.

శ్రీరమాధిపనీకు సేవజేసెదనన్న
నిన్నీడియుండరు నిత్యులెపుడు
భూరికానుకలిచ్చి పూజింతునన్నను
శ్రీలక్ష్మినిన్నీడి తొలగి పోదు
పట్టెమంచము పరుపు బట్టలిచ్చెదనన్న
పానుపయ్యెను నీకు పాపతేడు
అర్ఘ్యపాద్యములిచ్చి అర్చించెదనన్నను
క్షీరాబ్ధి నీచెంత జేరియుండు

భక్ష్యభోజ్యము లివ్వరేభక్తవరులు
వేదగానము జేయరే వేల్పులెల్ల
ఈశ నిర్భాగ్యుడను పేదనేమియిపుదు
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

శ్రీరామచంద్రస్వామి ఆర్త రక్షణాది గుణములను ప్రస్తావించుచు వ్రాసిన పద్యము హృదయాకర్షకముగా నున్నది.

నేనెంత వేడినా నీకేలదయరాదు
భక్త వత్సల దీన భయవిదూర
నేనెంతపిలచినా నీవేల పలుకవు
కరిరాజు వెతదీర్చు కమలనాభ
నేనెంతతలచినా నీవేల కనరావు
గోపికా ప్రియదర్శ గోపబాల
నేనెందుజూచినా నీ జాడ కనరాదు
ప్రహ్లాదుగాచిన పరమ పురుష

కుబ్జవెతలను దీర్చిన కూర్మిసఖుడ
చింతలంయత్యను గోపిక చింతదీర్చు
నాథనన్నిదె రక్షించు నళిన నేత్ర
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు

ఈ శతకము కర్త యూహించినట్లుగా "నిర్గంధ కుసుమము" కాదు. శ్రీరామచంద్ర పాదార్పణము నందిన కవిత్వము వ్యజిన శైలశతారము భక్త జనులీ శతకము నాదరించెదరను విశ్వాసమున్నది.

శ్రీ భూపతి శ్రీరామానుజస్వామి గారికి ఆయురారోగ్యైశ్వర్య శుభోదర్క సంపత్సమృద్ధిని ప్రసాదించుగాతమని ప్రార్థించుచున్నాను.

శు భం భూ యా త్

శ్రీ పెరంబూదూర్ లక్ష్మణమూర్తి
ప్రొఫెసర్, ఆంగ్ల విభాగము
కాకతీయ విశ్వ విద్యాలయము
విద్యారణ్యపురి, వరంగల్లు.

హనుమకొండ
27-5-84

మున్నుడి

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

నా స్వగ్రామము పర్లపల్లి. తా.జి. కరీంనగరం. తిరుకోవలూరు వంశములో శ్రీ శ్రీదేశికయ్య, లక్ష్మమ్మ దంపతులకు కనిష్ఠ పుత్రుడను. శ్రీవత్సస గోత్రము, మారణ శాఖాభిమానుడను. సిద్ధార్థి నామ సం॥ శ్రావణ శు॥ ౧౪ (1920 క్రీ.శ.)న జన్మించినాను. బాల్యములో విద్యాభ్యాసమంతయు మా నాయనగారి సన్నిధినే జరిగినది. భారత, భాగవత, రామాయణములు, విశిష్టాద్వైత సాంప్రదాయ గ్రంథములే కాక, అమర కోశము, ఆంధ్రనామ సంగ్రహము, జ్యోతిష, వాస్తు విషయ సంగ్రహముతోపాటు సంగీతము (హార్మోనియము కూడ) నేర్చుకోవటము జరిగినది. పదునేడవ యేట పంచ సంస్కారములు, విశేషార్థములు కృపజేసిన దేశికులు శ్రీమాన్ కందాళై శ్రీరంగాచార్యులు, ముక్తవరం శ్రీనివాస దేశికులు. మంత్రతంత్రార్థములు, విశేషార్థములతో పరమార్థ గ్రంథములను అనగా ఆచార్య సూక్తి ముక్తావళి, శ్రీ వచన భూషణము, తిరుప్పావై మొదలగు వానిని అర్థయుక్తముగా పఠింప జేసినవారు మా తండ్రిగారే.

పర్లపల్లి, పరిసర గ్రామము పోలంపల్లిలో స్వామి శఠకోపదేశికులు, కాంచీ రామానుజ దేశికులు చరమ స్థలములను దర్శించుకొనుటకు తిరుమల మొదలగు దివ్యక్షేత్రముల నుండి స్వాములు వేంచేసెడివారు శ్రీమాన్ నగుమారు నరహరిస్వామి, మరింగంటి నారాయణాచార్యులు (బుట్టారెడ్డిగూడెం) గారలు ముముక్షుప్పడి, శ్రీవచన భూషణ గ్రంథ కాలక్షేపము లొనర్చుటకు ప్రతి సంవత్సరము మా గ్రామమునకు వచ్చి మాయింటనే నిలచి గ్రంథములను సాయించెడివారు. అట్టితరి శ్రీమాన్ మరింగంటి నారాయణాచార్యులు దాసుని యందు అవ్యాజ ప్రేమతో యాదృచ్ఛికప్పడి, నవరత్నమాల, ప్రమేయశేఖరం, ప్రపన్నపరిత్రాణము, అర్థపంచకము మొదలగు ద్రావిడ ప్రబంధములను పఠింప జేసిరి. నాటినుండి విశిష్టాద్వైత సాంప్రదాయములో మిక్కిలి ఆసక్తి జనించినది. ప్రతి నిత్యము రాత్రికాగానే సాపాటనంతరము ఆచార్యసూక్తి ముక్తావళి, రామా

యణము మొదలగు గ్రంథములను నాచే చదివించి వినుటకు మా మాతాపితరుల్ ఒత్తిడి చేయుటచే చదువక తప్పనది కాకుండెను. ఈ విధముగా విషయ గ్రహణ మొనగూడుటకు కూడా చక్కని మార్గ మబ్బినది అప్పటివరకు కవిత్వలక్షణ మననేమో, ఛందోలక్షణమేమో తెలియదు. ఉపాధి కొరకు యవన హూణ భాషలతో ఉత్తీర్ణుడనైతిని.

మా గ్రామమందే ప్రైవేటు ఉపాధ్యాయునిగా నియమింప బడితిని. ఆ సమయములోనే ప్రాథమిక పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయిడుగా శ్రీ తిరునగరి వేంకటేశ్వర్లు (నుస్తులాపురం) గారు విచ్చేసిరి. బంధుత్వమేగాక గాఢ మైత్రి ఏర్పడుటచే ఛందోలక్షణములు, కవిత్వ పద్ధతులు వారినుండి నేర్చుకొంటిని. నా సాధనకొంత తోడైనది. వీరి ప్రోత్సాహముచే 1949 సం॥లో కాకతీయ వారపత్రిక వరంగల్లు వారు ఉగాది సందర్భములో "అవనిశోభ" శీర్షికన నా పద్యములను ప్రచురించి లోకమున చాటిరి. ప్రత్యక్షముగా ప్రోత్సహించిన శ్రీ తిరునగరి వేంకటేశ్వర్లు (నుస్తులాపురం) గారికి పరోక్షముగా ఉత్సాహ వంతుడిగా జేసిన కాకతీయ వారపత్రిక సంపాదకులు శ్రీ పాములపర్తి సదాశివ రావుగారికి కృతజ్ఞతలు. 1950లో మా అమ్మగారు పరమపదించిరి వారిని గురించి అప్పుడు కొన్ని పద్యములు వ్రాసితిని

1958, 59 సం॥లో ప్రిప్రిథమముగా జనగామ బేసిక్ ట్రేనింగు స్కూలు హనుమకొండలో (S.G.B.T.) వెలసినది. శ్రీ శేషం వెంకయ్య గారు మాకు ప్రధానోపాధ్యాయులుగా నుండిరి. వారం వారం నిర్వహింపబడే సాహిత్య వేదికా గోష్ఠిలో నా కవితాఝురి నాలకించి శ్రీ శేషం వేంకయ్యగారు ప్రధానోపాధ్యాయులు నా అర్హతా పత్రములో "కవి"నను బిరుదొసంగిరి. ఉపాధ్యాయ శిక్షణా కాలమందే మా తండ్రిగారు పరమపదించగా తీరని లోటు కలిగినది మనోవ్యాకులత, ఆది వ్యాధులు నన్నాశ్రయించి కొంతకాలము ఆస్పత్రిలోనికి నెట్టినది. కుటుంబ పోషణ బాధ్యతలు భారమైనవి. అనేక క్లిష్ట సమస్యలు ఎదురైనను అకించిన్యము, అనన్యగతికుడనగు నేను శ్రీ సీతారామ కైంకర్యమును ఏమరక యధావిధిగా జేయుచుంటిని.

ఉద్యోగరీత్యా విధినిర్వహణ కొరకు ''కమ్మరిపేట'' శివారు వేలేరు గ్రామమునకు బదిలీ అయితిని. నివాస గృహమందు ప్రతిరోజు రాత్రి రామాయణ గ్రంథము కాలక్షేపము జరుపుకొనుచుంటిమి. ఆసక్తిగలవారు వచ్చు చుండిరి. కొన్నిసార్లు సీతాకళ్యాణము, పట్టాభిషేకములుగూడ జరుపుకొంటిమి. పగలు తీరిక వేళల "శఠకోప విన్నపములు" అను గ్రంథమును చదువు చుండగా భగవస్తోత్ర కైంకర్యము పద్యరూపముగా చేయవలెనను సంకల్పము కలిగినది. ఒక సీస పద్యము వ్రాసితిని. ఉత్సాహము యినుమడించినది. భగవత్సాన్నిధ్యము జెందుటకు భాగవత మంగళా శాసనమే ప్రధానముగా నెంచి నైచ్యానుసంధాన రూపముగా జన్మ తరించుటకు మార్గము లభించినదని యెంచి వాగ్రూప కైంకర్యముగా ఈ సీస పద్యముల మాలను శేషి దంపతుల కర్పించితిని. ఎట్లు వారు ధరించినను సంతోషమే. నా యీ కార్యక్రమములను దిగ్విజయము చేయుటలో తోడ్పడిన నాసహచరి తాయారుకు ఆశీస్సులు. ఇందుకు పూర్వుల సూక్తులను స్వీకరించినాడ.

మ॥ హరినామస్తుతి సేయు కావ్యము సువర్ణాంభోజ హంసావళీ
సురిచిభ్రాజితమైన మానస సరస్స్ఫూర్తిన్ వెలుంగొందు శ్రీ
హరినామ స్తుతి లేని కావ్యము విచిత్రార్థాన్వితం బయ్యు శ్రీ
కరమై యుండదయోగ్య దుర్మలిన వత్కాకోల గర్తాకృతిన్ ॥

మ॥ అపశబ్దంబుల గూడియున్ హరి చరిత్రాలాపముల్ సర్వపాప
పరిత్యాగము సేయు గావున, హరిం భావించుచున్ బాడుచున్
జపముల్ సేయుచు, వీనులన్వినుచు నశ్రాంతంబు కీర్తించుచున్
దపసుల్ సాధులు ధన్యులౌదురుగదా తత్త్వజ్ఞ చింతింపుమా॥ ॥భాగ॥

శతకము సమాప్తమైన తరువాత మిత్రులు సహృదయులు శ్రీ తిరునగరి వరవరస్వామి, తిరునగరి వేంకటేశ్వర్లు (నుస్తులాపురం) గారలు చూచి ముదావహమొంది ముద్రింపించుటకు సలహానిచ్చిరి. గ్రంథములో దోషము లుండిన విజ్ఞులు, భక్తులు ''బాలభాషణము''అని యెంచిమన్నింతురని అర్థించుచున్నాడ.

1983లో సారస్వత మిత్ర మండలి కార్యకర్తలు శ్రీ దాసరి కృష్ణారెడ్డి, శీలం రాజేశం, పొట్లపల్లి శ్రీనివాసరావు మొదలగువారు ఆచార్య శ్రీ పెరుంబూదూరు లక్ష్మణమూర్తి (కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయం)గారి అధ్యక్షతన ఈ శతక కావ్య గానమును టి.టి.డి. కళ్యాణ మంటపమున ఏర్పరచి పదుగురికి నన్ను పరిచయము చేసిరి. వారికి హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతలు. ఈ కార్యక్రమమును టేపు ద్వారా భద్రపరచి ఆటేపు నొసగిన శ్రీ బాలకిషన్‌రావు గారికి కృతజ్ఞతలు. టి.టి.డి. కార్య నిర్వాహకులకు నా అభినందనలు.

ఈ శతక ముద్రణకు కొంత ఆర్థిక సహాయాన్నందించిన మిత్రులదంరకు గాఢాభి వందనములు. ప్రూఫులు, సలహాలు అందించిన డా॥ సిహెచ్. రాములు, చి॥ టి. మురళీధరస్వామి గారలకు శుభాశ్శీసులు. సకాలములో శతకమును ముద్రించి యిచ్చిన శ్రీ నటరాజ్ ప్రింటర్స్‌వారికి ఇతోధి కృతజ్ఞతలు. ఈ శతకమును ప్రచురించిన "శ్రీ లేఖా సాహితి" వారి అభినందనలు.

ఇట్లు

భాగవత పాదరేణువు

తిరుకోవలూరు రామానుజ స్వామి

(పర్లపల్లి)

ప్రస్తుత నివాసము: విద్యారణ్యపురి, హనుమకొండ (వరంగల్

తప్పొప్పుల పట్టిక

పుట	వరుస	తప్పు	ఒప్పు
1	3	హీనమ	హనుమ
5	20	వెప్పించు	మెప్పించు
7	14	కమణా	కరుణా
7	21	వశము మందున	వశమందున
11	13	నిందించ బగలు	నిందించంగ బలుక
15	2	బన్మ	జన్మ
15	16	కాలమునది	కాలమునకది
18	10	చేతి	చేరి
18	17	ఎచ్చటికేదో	ఎచ్చటికేగెదో
19	19	జాతము	జాత్యము
20	8	క్షీనాబ్ధి	క్షీరాబ్ధి
20	14	నేన	నేను
20	19	మునుం	మును
24	11	హృదాస	హృద్వాస
27	6	దాల్చేను	దాల్చెదు
28	18	ప్రజలకు	ప్రజకు
30	8	రాజ్యమును	రాజ్యరమను
31	13	విరుల	విరులంపి
31	13	తరచ	తరించ
32	4	సముద్రము	సంద్రము
34	8	సౌరెచ్ఛ	సౌరేచ్ఛ
34	9	కదలేరు	కదలేవు
34	11	దాల్చి	దాల్చి
36	10	అజ్ఞుల	అజ్ఞుడ

39	16	వారి	వాని
40	14	యుంటివా	యుంటినా
40	16	బిలిన	బిల్చిన
40	23	దీర్చ	దీర్చి
50	10	బో[illegible]	బోలును
52	3		తిరుకో[illegible]వ

శ్రీమతే రామానుజాయనమః
శ్రీ సీతా లక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్న
హనుమత్సమేత
శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణేనమః

ఉ॥ శ్రీ రఘురామచంద్ర నిను చిత్తమునందలపోసి పొందరే।
సూరులుతొల్లి మోక్షమును సూరిజనస్త వనీయనిన్నునే।
మారక గొల్చెపేడెదరమాపతి మమ్ముల గూడ బ్రోవనీ
బారమెగాక వస్యులదె భక్తులపాలిటి పెన్నిధానమా॥

సీ॥ శ్రీరామచంద్ర నాచిఱు విన్నపము విను
మేదిర్ఘోషమో యెరుక పడదు వా
ఎందు వ్యాకరణ సంబంధ దోషముకద్దొ
ఛందస్సు రీతి పొందెందులేదో
కవుల స్నేహములేని కతన తెల్యగలేను
సత్కావ్య పఠనంబు సలుపలేదు
నీ నామస్మరణంబు నానేరములబాప
సీస పద్యంబుల జెప్పినాడ

తే॥ తప్పులేవైన తెలియక చెప్పితేని
తప్పుదిద్దవటంచును తలచియేదొ
పలికి అంకితమిదితి నీపాదరేణు
నౌటరామానుజానికృతి నందుకొనుము॥

సీ॥ శ్రీభూమినీళాది సీమంతినీరత్న
దేవేరులౌ నీకు దివ్యపురుష
నిఖిల హేయప్రత్యనీక కల్యాణైక
గుణగణంబులౌ నీకు భువనయేశ
శంఖ చక్రంబులు శార్ఙ ఖడ్గంబులు
భూషణంబులు నీకు శేషశయన
శఠకోప లక్ష్మణాచార్య వర్యులునీదు
నిత్యులాప్తులు నీకు నిగమ వినుత

తే॥ వివిధ రూపంబులను దాల్చు విశ్వరూప
భక్త జన పోష భవహర వరమ పురుష
నిన్ను జేరితి నాతండ్రి నన్నుబ్రోవు
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ చోద్యంబుగా నీటజొచ్చి సోమకుద్రుంచి
మున్వేదముద్దెపె ముదముతోడ
కూర్మావతారమై కోర్కెతో మందరం
బూని చరించ వేయుదధిలోన
వనచర రూపమై వసుధను కాపాడి
రక్కసు ద్రుంచవేయకక్కజముగ
నరసింహ రూపంబు ధరియించి ప్రేమతో
ప్రహ్లాదు గావవే భద్ర చరిత

తే॥ వామనుడవయ్య బలియొక్క నామ మడచి
రామ శ్రీరామ బలరామనామధారి
కృష్ణుడవు నీవు కల్కి విక్రమను జూడు
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు।

సీ॥ పాషండఖండనా పాప విధ్వంసకా
చార్వాకమత దూష సాధుశీల
జైనమతధ్వంసి జంభారి వినుతాయ
బౌద్ధ విధ్వంసక భక్తపోష
శాక్తేయ భంజన సత్సంపద్రిదాయకా
అద్వైత మతనాశయాది దేవ
కుమత సంస్థాపక కులిశంబవై సాధు
జన రక్షణము జేయు దనుజహరణ

తే॥ చారు గీర్వాణ నిర్ణేత చక్రహస్త
తత్త్వ పురుషార్థ సంపద సత్యగుణద
బ్రహ్మసూత్రల బహుముఖ ప్రజ్ఞరాయ
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ శౌరి సూనుకు మున్ను కలివేళ నుదయించి
తిరువాయిమొజి జేసె నరులు మెచ్చ
ముగురార్యులే తెంచి ముదమొంద జేసిరి
ద్రావిడభాషల ముక్తి తత్త్వమంత
భాష్యకారులు నాడు భాష్యంబు వెలయించి
చేతనోజ్జీవంబు చేయ గలిగె
పెరియాళు వారులు పెరియ వాచ్చాంబిళ్ళ
భక్తి సారులు పెద భట్టరార్య

తే॥ లాది గురువర్యులిమ్మహి నవతరించి
చేతనుల దిద్ది వైకుంఠ గతికి చేర్చి
రట్టియార్యుల దివ్యాంఘ్రి లాశ్రయింతు
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు

సీ|| సర్వరక్షకుడగు జానకీపతియుండ
బ్రహ్మ రుద్రేంద్రుల బట్టనేల
మంత్ర రాజంబిదె మహిత ఫలంబు దీర్ప
అన్య మంత్రంబుల నరయనేల
సిద్ధ సాధనముయా శ్రీపతేయైయ్యుండ
సాధనాంతర భ్రమ బావదేల
చరమోపదేశంబు శరణమై యుండగ
ఇతరాంతరంబుల యిష్టమేల

తే॥ అన్య శేషంబు నాశంబు యాత్మకెపుడు
సకలకైంకర్య మానంద సౌఖ్యములకు
భాగవత దాస్య కర్తవ్యభోగవిరతి
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు||

సీ|| ఈరేడు లోకంబు లీశ్వరాధీనమై
భూతి ద్వయంబంచు బొగడ బడియె
దైవంబు మంత్రమాధారమై యుండంగ
భక్తి ముక్తులకెట్లు భంగ మొదవు
మంత్రమాచార్యుని మహిమకు లోబడి
సిద్ధి నందగ జేయు చేతములకు
ఆచార్య కృపచేత హరియె ప్రత్యక్షమై
సర్వస్వ దానము శక్తి నొసగు

తే|| ఇన్నింటికి మూలమాచార్యుడిష్టతముడు
భాగవతు లెల్లరతనికి పరమ హితులు
మూలమిది యన్నింటికి నందుర్గి మోక్షమతులు
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు

సీ॥ కల్పపర్యంతంబు గల్గు దేహంబని
భ్రమసి చేసితి నెన్నొ పాతకములు
ద్రవ్యార్జనంబె యాదరువు రక్షణమని
మోహించి గడియించి మోసపోతి
ఆభాస బాంధవు లాత్మయుత్తారకు
లనియెంచి దరిజేర్చి ఆశచెడితి
అన్యదేవతలె నాకాత్మ రక్షకులంచు
కొలిచి శాశ్వత గతి కోలుపోతి

తే॥ భక్తవరులను దాయంగ ముక్తి నొసగ
శ్రీనివాసుడె కర్తయౌ ననగ వింటి
చేరి నిను వేడుకొంటిని చేయివిడకు
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ జానకీదేవి నా సంవేదనం బాపి
రక్షించ వినిపించు రామునకును
మాయమ్మ నీవెప్డు మాతప్పులెల్లను
మన్నించ వినిపించు మాధవునకు
కమలనేత్రినాదు కలుషజాలమడంచి
తప్పించ వినిపించు దాశథికి
లోకమాతా నాదు లోలత్వ మణగించి
లోకేశు నెప్పించు లోకమెరుగ

తే॥ ఇందిరాదేవి మాతల్లి ముందె యుండి
పురుషకారము చేయుము మ్రొక్కులిడుదు
ననుచు ప్రార్థింతు మాయమ్మ నామె ద్వార
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ|| మంత్రాంతరంబుల మనసు నిల్పితిగాని
తిరుమంత్ర వైభవం బెఱుగనైతి
సాధనాంతరముల సాధింప నెంచితి
సిద్ధిసాధన పొందు చెందనైతి
అన్యయుపాయాల నాశించెదను గాని
నారాయణుని నాత్మ నమ్మనైతి
మనుజమాత్రుల సేవ మమత జేసితిగాని
గురువుల భక్తితో గొలువనైతి

తే|| ఆత్మవంచన పనులెన్నోయమరజేసి
ఎందు దరిదాపు గానక పొందుగోరి
నిన్నె నమ్మితి నీయాన నిజముగాను
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు||

సీ|| పంచ సంస్కార సంపన్నుండు గాకెట్లు
విష్ణుదాసుల చెల్మి వేగచేయు
నేను నాదనుటను మానకుండగ నెట్లు
సాత్త్విక సహవాస సౌఖ్యమొదవు
నారాయిర స్తోత్రములు చేయకుండెట్లు
జ్ఞానము ప్రాప్తించు మానవునకు
తత్త్వత్రయంబందు తగు నిష్ఠ లేకెట్లు
ముక్తికాంత వరించి మురిసి పడును

తే|| ప్రేమ నాచార్య చేపట్టి కామము దిగి
భాగవత ధర్మ దాస్య నిర్భరత నున్న
ముక్తి నరచేతికిత్తువు మోదమునను
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు

సీ|| పతియె నాగతి యంచు సతి చేయుధర్మముల్
సీతా పిరాట్టి తాజేసి చూపె
దాస్యమే విధిచేయదగునను వారికి
దయ లక్ష్మణుడు దాస్య నిరతి
పారతంత్ర్యపు విష్ఠ నరులుండు రీతిని
భరతుండు చూపె సద్భక్తి తోడ
భక్తుల సేవయె భగవాను సేవని
శత్రుఘ్నుడు చూపె సత్యముగను

తే|| సర్వచేతన సంరక్ష సలుపుటకును
దశరథాత్మజుడై పుట్టి ధరణి నేలి
లోక కళ్యాణ మొనరించు లోకనాథ
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు||

సీ| నీలమేఘమువాడు నిడుద బాహులవాడు
కరుణారసము జిలుకు కనులవాడు
వెడద వక్షము వాడు వేద స్వరూపుడు
కమనీయ కంఠంబు గలుగువాడు
కనక రంభాతిరసా్కరులూరులవాడు
పద్మ వ్రతముమించు పదమువాడు
శ్రీవత్స చిహ్నంబు శ్రీచూర్ణరేఖలు
కరముల శంఖ చక్రముల వాడు

తే|| వక్షమందున శ్రీలక్ష్మి వాసమొంద
శేషశయ్యను బవళించ శేషజనుల
దయ కటాక్షించునను మాట తప్పుగాదు
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు||

సీ|| నీనామములు సహస్రానీకములు గాన
ఏ నామమున బిల్వ నేర్తునిన్ను
బహు రూపంబులు నీకు భావ్యమై యుండగ
ఏ రూపమని విన్ను నేర్పరింతు
కళ్యాణగుణములు కల వనంతంబులై
ఏ గుణమ్మున విన్ను నెంచుకొందు
సకల లోకాలలో సర్వంబు నీవౌట
యెందు గలవీవని యెరుగ గలను

తే|| క్షితిని నిను జూచు వారేరి చిద్విలాస
మలినమతి నేను విన్నెట్లు దెలియనేర్తు
వచ్చి కాపాడు శరణము జొచ్చినాడ
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు||

సీ|| శైశవంబున దేవ శరణన లేకను
మలమూత్రముల మున్గి మరచుటాయె
కౌమారదశయందుగనలేకనుండెనా
చెడు స్నేహంబులు నన్ను చేరి చెరచె
యౌవనంబున విన్ను యర్చింప కొనకుండ
అంగనా సాంగత్య మడ్డు నిలచె
ముదియందు విన్భక్తి మురిపించలేక నీ
చెడు రోగముల దెల్పి చెడగనాయె

తే|| శ్రీరమానాథ గోవింద శ్రీనివాస
ఎట్లు తరియింతునే దశనెట్లు గొలుతు
వేగవేంచేసి రక్షించు వేదవేద్య
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు||

సీ|| ప్రకృతి గుణంబులు బాగుగానను జేరి
ప్రకృతి వశ్యుని జేసె ప్రాజ్ఞవినవె
సుఖదుఃఖములు నాకు చుట్టరికంబులై
కలిమి లేములు నన్ను కేళికి చెరిచె
మదము మాత్సర్యంబు మమకార గర్వముల్
కరణత్రయము చేత ఖలుని జేసె
రాగద్వేషంబులు బాగుగా నీడ్వగా
కోపతాపంబులు కోరిచేరె

తే|| ద్వంద్వములు నన్ను నీడ్వగా తపనపొంది
తండ్రి నిను జేరజాలక తలతునిదిగొ
వరద గోవింద వామన వాసుదేవ
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు||

సీ|| సంసార రొంపిలో స్తంభంబు కూరిన
ట్లయ్యెను నావిధ మరసిచూడ
శ్లేష్మంబునంబడి లేవనేరక యీగ
తపియించు కరణి నాతపన యయ్యె
కారాగృహంబందు నేరస్థుడైవడి
దేహబాధల తగిలి దీనునైతి
పెనుతుపానుకు జిక్కి పీడింపబడు నోడ
విధమయ్యె యీ దేహి వింతగాను

తే|| ఘోరకృత్యంబు లెల్లను కోరికోరి
చేసి నరకంబు చేరను సిద్ధమైతి
రమ్మనను గని దరిజేర్చరా మురారి
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు||

సీ|| శ్రీరమానాయకా చిత్తగించ గదయ్య
వివరింతు నీకు నా విపుల చరిత
మవని నేజేయని యఘమొక్కటియులేదు
బంధబూతులదిట్టు దండివాద
జారత్వ చోరత్వ చంచలత్వపునుడుల్
మాటిమాటికి పేయు మేటిమగడ
పరహింస పరధన పరకాంతలను జేర
బట్టివీడని జగజ్జెట్టి ఖలుడ

తే|| పరుల మేలోర్వ జాలని పాపమతిని
ఘనుల నిందల పాల్జేయు కపటకుడ
ఇంక యేరీతిన న్నీవు యేలుకొనెదొ
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు||

సీ|| విద్యుత్ప్రమాన దుర్విషయాను రక్తులై
స్త్రీ సంగమును కోరి చెడుట నిజము
భోగాభిలాషచే భూరి సంపద గూర్చి
నరక దుఃఖము నొందు నరుడు నిజము
బంధువుల్ భార్యయే పరమనువారికి
సంసారబంధంబు సాగు నిజము
పాంచభౌతికమైన పాడు దేహముజూచి
నేను నాదను వాడు నీల్గు నిజము

తే|| ఇట్టియైహిక మస్థిరమీప్సితముల
దగు నీకను నన్నెపుడయనుబోధిత
విన్నెనమ్మితి మనముననీరజాక్ష
అందు కొనవయ్య శ్రీరామవందనములు||

సీ|| జన్మంబులెన్నోయీ జగతిలోపలనెత్తి
విసుగెంతయును లేదు వాసుదేవ
అనుభవించెడి కర్మలవియెన్నశక్యమే
కూలికైనను తమ్మిచూలికైన
నేనుజేసినస్తన్యపానంబునిజముగా
సప్తోదధులమించుసారసాక్ష
ఘోరాతిఘోరమౌ నారకంబులనెల్ల
దుఃఖమంచనకనుదూకినాడ

తే|| అగ్రజుండను పాపులయందునేను
నిరయమొందగనుంటిని నీరజాక్ష
నీదుభజనమెజేయుచునిన్నువిడను
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు ||

సీ|| పరులనిందించ బగలు నేర్చితిగాని
నానేరములజెప్పుకొనగనైతి
విష్ణుదాసులజూచి వెక్కిరించితిగాని
ముక్తులంచవియెంచిమ్రొక్కనైతి
ఇతరులవంచించ సతముగోరితిగాని
ఆత్మవంచకునటంచరయనైతి
పలుదేవతలగొల్చిపాడనేర్చితిగాని
పరమాత్ముడగునిన్నుపట్టనైతి

తే|| భూరివేదాంత సూక్తుల బొగడనైతి
మాటిమాటికి నినుగొల్వ మరచిపోతి
ఇంకనేవిధి నను బిల్చియేలుకొనెదొ
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు ||

సీ|| జూదరులందున జూదరి నైనేను
విత్త వ్యయముజేసి వెర్రినైతి
త్రాగు బోతుల జేరి తెగ త్రాగివదరితి
మానావమానముల్ గాన కెందు
తిండిపోతులందు తిండిపోతైతిని
భక్షించు విజ్ఞాన లక్ష్యమిడక
జారత్వమున నేను జాణనటంచును
పేరు పెంపుగడించి పెద్దనైతి

తే|| పట్టుభద్రుండ నైతిని పాపులందు
లేశమైనను సుకృతంబు లేదునాకు
పతిత పావన బిరుదాంక పట్టి విడక
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు||

సీ|| సాధువువలె నేను జనులు లందరిలోన
కనిపించుటయె కాని ఖలుడనిజము
ఆచారవంతుడననుచు జెప్పెదగాని
సతమనాచారంబు సలుపు చుందు
నిష్ఠాపరుండను నియతి చాటెదుగాని
కనదురాచార సంగతియె మెందు
వైష్ణవుండని చాట విష్ణు చిహ్నములుండు
మాధవుసెపుదేని మదిని గొల్వ

తే|| గోముఖ వ్యాఘ్రమను రీతి కుమతినైతి
మోసగాడంచు నీవెట్లు ముఖముజూడ
గలవు నా తండ్రి వేగమె కలుషమణచి
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు ||

సీ|| ఆలుబిడ్డల సాకనవనినే పడుపాట్లు
తలచగభయమెంతో గలుగు నెపుడు
గురుదేవతల భక్తి మరచి వేగమె పోయి
భుక్తి కోసము దుష్ట పోగడనాయె
చనరాని చోట్లకు సంతసంబునజని
చేయగల్గని పనుల్ చేయుటాయె
దాసదాసులసేవ తగదని విడిపోయి
చెడి నీచు సేవలు చేసి చెడితి

తే| నుడువరానట్టి మాటలు నుడివినాను
కొలువ రానట్టి కొలువులు గొలిచినాను
అడియనెడ బాయకా శ్రియమందజేసి
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు ||

సీ|| పరవాసుదేవ నా బహునీచగుణములు
వివిపింతు వినవయ్య విసువుగొనక
బ్రహ్మచారి నటంచు భ్రమపడజేసితి
భ్రష్టమానపినంచు బలుక నైతి
నమ్రత్వమును జూపినమ్మ జేసితిగావి
కుటిలుడనని నేను గొణగనైతి
పావనత్వమ్మెంచు ప్రకటించితినిగాని
తరచుపాపి నటంచు తలచనైతి

తే|| ఇట్టి దుర్వృత్తులెన్నియో ఈడ్చియీడ్చి
ఘోరనరక ఫలమ్ముల గుడువనుంటి
గాన దరి జేర్చిదయజూడు కమలనాభ
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు ||

సీ|| కాముకత్వోద్రేకగర్వితుల్ చెడిపోరె
మునుబ్రహ్మ రుద్రులు మోహ మొంది
దేవేంద్రుడాహల్యాదేవి గూడగ మేన
పెక్కు యోనులు గల్గి పేర్వమొందె
ఋశ్య శృంగుడు చెడె ఋష్యాశ్రమమ్ములో
వేశ్యలరతుల కావేశమొంది
మునులు ఋషులును రాజ ముఖ్యులు వేల్పులు
స్త్రీ సంగమును కోరి చెడిరి భువిని

తే|| కామవశులౌచు చెడిరిట్లు ఘనులు మున్ను
నన్ను నీచుని సామాన్య నరునకట్టి
కామమణచగ వశమౌనె కలుషహరణ
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు ||

సీ| భక్తాంబరీషుని భయము బాపగ చక్రి
దుర్వాసు గర్వంబు తూర్ణమడచె
ధర్మజురక్షింపధారిణి కృష్ణుడు
శిశుపాలు ఖండించె శీఘ్రముగను
సుగ్రీవుగాపాడసుజనుడు రాముడు
వాలి గూల్చెను నేల కోలవేసి
ప్రహ్లాదుగావంగ నాహ్లాదియాహరి
అసురుని ద్రుంచెను యవని మెచ్చ

తే|| భక్త వరులను బాధించు పాపిజనుల
నెన్న దేవియు క్షమియింపె దీశ్వరుండు
నేడు నాదోషములు జూచి నేనయన్నెంచి
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు ||

సీ॥ దశరూపధరుడవు ధర్మమూర్తివినీవు
బహుజన్మధరుడనే పాతకుడను
పతితపావనుడీవు భక్తవత్సలనేను
పతితుండ నీచుడ పాపరతుడ
శరణాగతత్రాణబిరుదాంకితుడవీవు
కాపాడుమన చంపు ఘనుడనేను
కారుణ్యదాక్షిణ్య కల్యాణనిధివీవు
నిర్దయుండనునేను నిందితుడను

తే॥ నీదుబిరుదములిట్లుండు నాదుహేయ
గుణములిట్లుండ జోకింక కుదురదనుచు
తరిమికొట్టకు దిక్కింకతండ్రివీవె
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ ఆత్మాభిలాష విన్నవింతునందునా
దేహాభిమానము తీసిపోదు
జ్ఞానభక్తివిరక్తి ధ్యానింతునందునా
కలికాలమునది యలవి గాదు
మనసునేకాగ్రత మసలజేసెదనన్న
ఈషణత్రిబంధమెప్పుడుపోదు
సత్సహవాసంబు సంతరించెదనన్న
దుస్సహవాసమే తోడు పడును

తే। ఇట్టి లంపటు లంబడి తుట్టతుదకు
మట్టి చేపట్టి నోటను కొట్టుకొంటి
గాన పాపిని విడువక కలుషమణచి
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ అపరాధు శిక్షించుటవియె నీమతమన్న
దోషభోగ్యుడనన్న దోషమొదవు
పాపాత్ముడనిపీవి పారద్రోలెదవేని
పతితపావనతకు భంగమొదవు
అజ్ఞానునకు నీవు హాని జేసెదవేని
వాత్సల్యతకు నెప్డువచ్చు కీడు
శిక్షార్హుడని నీవు చేరదీయవదేని
సౌశీల్యతకు వచ్చు సామి కొరత

తే॥ ఇట్టి కొరతలు వచ్చుట కిష్టపడుదె
యనుచు శ్రీదేవి మిమ్మెప్పుడడుగుచుండు
గానయఘములు జూడక కావుమెవుడు
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ పీడల్పుడంచని పీడనాడెదవేని
సౌలభ్యుడంచెట్టు చాటు కొనెదు
అజ్ఞుండుచండాలుడని పీడవలతేవి
సర్వజ్ఞ బిరుదు నిస్సారమగును
పీడకించనుడని విని నూరకుంటేవి
భవదీయకీర్తికి భంగమొదవు
ఆర్తప్రపన్నుని యార్తిదీర్చవదేని
శోకహరుడను పేరు లేకయుండు

తే॥ మాధవిప్లెప్పుడును చేయుబోధనలను
చెవికినెక్కించుకొని వేగచేతనులను
కృపను రక్షించు గోవింద కృష్ణవర్ణ
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ స్వామీ! నీరూపెట్లు చక్కఁగ నమ్ముదు
కలరూపునన్నాకుగాన బడితొ
వందిమాగధులెల్ల వందనంబులు జేయ
గైకొని యుండుట కలను నమ్మ
శ్రీలక్ష్మి నీసేవ చెలగిచేయునటన్న
యెట్లు నమ్ముదు దేవ ఎరుక చేయు
వైకుంఠపురి గొప్పవాసినుండునటన్న
నమ్మసాధ్య మదెట్లు నాకు జెపుమ

తే॥ కాననీ విశ్వరూపంబు కనులనింప
నేల చేసెద వాలస్యమేల చూపు
నాకు నీవైభవంబంత నటనరాయ
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు ॥

సీ॥ విజ్ఞానఖనివీవు అజ్ఞాన నిధినేను-
అల్పుఁడంచని యెంచకాదరించు
జీవోద్ధరుడ వీవు జీవద్వేషిని నేను
హింసాత్ముడన కను హితముగూర్చు
ప్రకృతినిగ్రహుడీవు ప్రకృతి బద్ధుడనేను
పాపాత్ముడన కను పరముఁ నిమ్ము
దోషభోగ్యుడవీవు దోషకృత్యుడ నేను
ఛండాలుడన కను క్షమను గాచు

తే॥ తనయునెప్పుడైన వీడునే తండ్రి యెందు
సజ్జనుల స్నేహమొనగూర్చి సన్నిధికిని
జేర్చుకొనుగాదె నామొర చెవిని నిడుచు
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ అర్థపంచక జ్ఞానమమరియుండిన గదా
జ్ఞాన మాత్మకు గల్గు మానకెపుడు
ఆకారత్రియ విష్ణయాత్మకుండినగదా
అన్యదేవతలందు నాసపదరు
నవవిధ సంబంధమును నమ్మినట్టైన
ఇతరాంతరంబుల యిష్టముడుగు
తత్త్వత్రయంబాత్మతరచి చూచినగదా
మంత్రాంతరంబులమాని బ్రతుకు

తే॥ భువిని నీయర్థముల యొక్క భోగ్యతెరిగి
చేతివిష్ణలనున్నట్టి చేతనులను
దయను రక్షింతువట తండ్రి ధర్మమూర్తి
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు ॥

సీ॥ ఏ నామమునబిల్వ నేగుదెంచెదో కాని
శ్రీరాముడని బిల్తు చిరమునేను
ఏ రూపమున నీవు యెట్లగుపడెదవో
శ్రీరామురూపిపై చేయనన్ను
ఏమొరాలించుచు ఎచ్చటికేదో
నామొరాలించుచు నన్నువిడకు
ఏచోట నుందువో యేలికనాసామి
నాగేహమందుండి యేగకెపుడు

తే॥ నేను నీవాడనంచును నిన్నుచేరి
యాశ్రయించితి దాసులయార్తిదీర్చు
అవనినేగోరు పురుషార్థమదియె సుమ్ము
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు ॥

సీ॥ నాతల్లి దండ్రివి నాయిష్ట దైవమా
నాతోడు నీడవు నాగశయన
నాకర్త భర్తవునా కల్పవృక్షమా
భుక్తి ముక్తి నొసంగు పుణ్యపురుష
నానాథనాయక నాకామధేనువా
రక్ష్య రక్షకభార రమ్యవేష
నాగురుదైవము నాభాగ్యదేవతా
మంత్రార్థ బోధక మాన్యచరిత

తే॥ పరమపదనాథ కృపజూడు పద్మనాభ
నిన్నెనమ్మితి బ్రోవుము నన్నువిడక
యెల్లవేళల భారంబుచెల్లనీక
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ మంత్రరత్నము నెప్డు మదిలోన ధ్యానించ
బలురోగ సంఘముల్ బాసిపోవు
మంత్రరత్నము నెప్డు మదిలోన ధ్యానించ
ఈషణత్రయభీతిలేక తొలగు
మంత్రరత్నము నెప్డు మదిలోన ధ్యానించ
సంసారబంధమే సమసిపోవు
మంత్రరత్నము నెప్డు మదిలోన ధ్యానించ
అభిజాత్యములెల్ల నంతమొందు

తే। మంత్రరత్నమునేనింక మరవనయ్య
నిర్భరత్వమునీయందు నిలిపితయ్య
దాసుకైంకర్యమిదియని తలపవయ్య
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ శ్రీరమాధిపనీకు సేవజేసెదనన్న
నిన్నీదియుందరు నిత్యులెపుడు
భూరికానుకలిచ్చి పూజింతునన్నను
శ్రీలక్ష్మినిన్నీడి తొలగి పోదు
పట్టెమంచము పరుపు బట్టలిచ్చెదనన్న
పానుపయ్యెను నీకు పాపతేడు
అర్ఘ్యపాద్యములిచ్చి అర్చించెదన్నను
క్షీనాబ్ధి పీచెంత జేరియుండు

తే॥ భక్ష్యభోజ్యము లివ్వరేభక్తవరులు
వేదగానము జేయరే వేల్పులెల్ల
ఈశ నిర్భాగ్యుడను పేద నేమియిడుదు
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు

సీ॥ గజరాజు మొరయిడ కాచిరక్షించుట
దబ్బరయని నేనదలతునయ్య
ద్రౌపది మొరవినిదయతోడ బ్రోచుట
కల్లయంచని నెంతు నుల్లమందు
ప్రహ్లాదుగాపాడ వరుగెత్తి పోవుట
అంత హాశక్కియే యందునయ్య
మునుంజటాయువునకు ముక్తినిచ్చుటయన
వట్టిదంచును నెంతు వారిజాక్ష

తే॥ కుబ్జశబరుల నార్తిపోగొట్టుటెల్ల
అదియబద్ధము శ్రీరామయవనినాథ
నేడునన్బ్రోవ నవియెల్లనిక్కమగును
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు

సీ॥ విత్తమార్జన జేయ వెంగలి నైచెడి
బద్ధాత్ములకు నేను బావినైతి
జ్ఞానమార్జింపను హీనుండ మతిచెడి
దుర్జనంబులగూడి ధూర్తనైతి
ధర్మార్జనముజేయ ధారిణి గతిజెడి
వేదబాహ్యుల గూడి విఫలునైతి
మోక్షమునార్జింప మూఢునై గురి జెడి
నాస్తికులనుగూడి నాశమైతి

తే॥ పుడమి నెచటను శాంతిని బొందలేక
మాటిమాటికి దోషముల్ మనసపెట్ట
నిన్నుజేరితి నాతండ్రి నన్ను విడక
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ పాదుకలనుగొని పాద పూజలుజేయ
భరతుండగాను సద్భక్తి తోడ
ఇంపుగా సేవలు ఎల్లవేళల జేయ
లక్ష్మణుండను గాను లక్షణముగ
ప్రాణమర్పించియు ప్రాపుగోరగ నేను
అల జటాయువుగాను యమితభక్తి
జపహోమములు జేసి సంతోషపెట్టను
ఋష్యాదులందొక ఋషినిగాను

తే॥ పారతంత్ర్యము చేపట్టి తరచునేను
నిన్నుపొందగ లేనయ్య నీరజాక్ష
దయను నను జేరదీసియు భయము బాపి
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ.। సాహాయ్యమొనరించి సంతోషమొంవించ
సుగ్రీవుడనుగాను సుమ్ము దేవ
సామర్థ్యమునను రాక్షసరాజు వంచించ
రోషమందగను మారుతినిగాను
పేద్కచే ప్రీతితో విందులు జేయను
శబరిని గానంచు చాటి చెపుదు
శరణంచు నినుగోరి సాన్నిధ్యమర్థింప
సాహసంబున విభీషణుడ గాను

తే.। భూరి కైంకర్యములు జేయతరముగాదు
కించిదజ్ఞుని దరిజేర్చు కేలుమోడ్తు
ఆశ్రయించిన దాసుని ఆర్తి దీర్చి
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ వేద్కతో గూర్చుండ వేంచేయగల వేని
హృదయ పీఠమునిత్తు కొదువలేక
కూర్మిచే పూజల గొనగ వచ్చెదవేని
అంజలి పుష్పములమర నిత్తు
పాద్యమింపుగ గొన భ్రిమసివచ్చెదవేని
కరమొప్ప కన్నీట గడుగ గలను
వేదస్తోత్రధ్వనుల్ వినగ వచ్చెదవేని
దీనార్తి రావముల్ విన్నవింతు

తే॥ నాకునున్నంత వానిలో నీకు నిడెద
దయను నేజేయు సేవలు తనివిదీర
గైకొనగ రమ్ము కరుణను గరుడవాహ
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ నిన్ను ధ్యానముజేసి నేతరించెదనన్న
నిమిషమైన మనస్సు నిలువదాయె
నిన్నర్చజేయుచు నే సుఖించెద నన్న
గడియ తీరికలేక గడుపుటాయె
దీపధూపములిచ్చి దేవగొల్చెద నన్న
దుస్సహవాసంబు దొలగదాయె
సద్గ్రంథ పఠనంబు సలుపగోరెద నన్న
పారమొందని నీచపఠనమాయె

తే॥ ఇంక నేరీతి నిన్నాశ్రయించగలను
ఏమితోచక నీస్తోత్ర మెపుడు జేతు
బాలునజ్ఞాని రక్షించు భారమనక
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ హెచ్చు తగ్గులు లేక ఎవరువచ్చిన నేను
మెచ్చెదననుమాట యెచ్చటుండె
మెచ్చుకోలుకు నేను యిచ్చగించనటంచు
ముచ్చటించితివేల ఖచ్చితముగ
మచ్చిక నీరూపు వచ్చి చూపించుము
లచ్చికి జోహారు లెచ్చు తెలుపు
పచ్చవిల్తుని తండ్రి రచ్చకీద్వ్యతునన్ను
వచ్చి కాపాడుము మెచ్చుననక

తే॥ ఉచ్చదశ వీడి వేవచ్చి నచ్చవయ్య
మచ్చుకైనను నిన్వీడ పిచ్చివాడ
లచ్చియానను నీయాన మెచ్చునన్ను
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ|| శ్రీరంగపురవాస శ్రీరంగనాయకా
మంగళంబులు నీకు మాన్యచరిత
వేంకటాచలవాస వేంకటేశ్వరసామి
శుభములు నీకగు అభయహస్త
కరిశైలగిరివాస వరదరాజ ప్రభో
కల్యాణములు నీకు కలుషహరణ
జయ యాదవాద్రీశ సంపత్కుమారుడ
జయములు నీకగు భయ విదూర

తే|| భద్రగిరివాస శ్రీరామభజన మిదిగో
యాదగిరివాస నరసింహ అంజలిదిగో
దాసహృద్వాస శ్రీరామదాసునేలి
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు||

సీ| సర్వేశ నీ గొప్ప సౌందర్యమునుజూచి
శ్రీలక్ష్మి మైమర్చి సేవజేయు
నవనీత హృదయంబునకు మేటియైనన
వక్షస్థలంబందు వాసమొందె
సతి ధర్మమునుదెల్ప పతిని విడువక తానె
సకల కైంకర్యముల్ సలుపునెపుడు
భక్తులు యేతెంచి భయపడి పోకుండ
నిత్యాన పాయియై నిలచియుండు

తే|: జనని జానకి మాతల్లి చనువుచేత
పురుషకారము చేయును నరులబ్రోవ
దయను శిక్షింతొ రక్షింతొ తరిమి కొడుతొ
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు||

సీ॥ నారాయణునకు తానెనరున కొసంగెను
మంత్రరాజము మున్ను బదరియందు
ద్వయమంత్రమొసగెను వైకుంఠపురమందు
పెరియ పిరాట్టికి ప్రేమ తోడ
చరమంబు కృపజేసెకురుభూమియందున
పార్థుండుదీను డై ప్రణుతిజేయ
తత్త్వత్రయంబిట్లు తానె యాచార్యుడై
వివిధస్థలంబుల విశదపరచె

తే॥ గురుడునీమంత్రముల నెల్లకోర్కె-నీయ
భక్తి భజియించు వారికిముక్తి గలుగు
ననుచుబోధించు యాచార్యుడీవె గాన
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు

సీ॥ నేనెంత వేడి నానీకేల దయరాదు
భక్తవత్సల దీన భయవిదూర
నేనెంతబిలచినా నీవేల పలుకవు
కరిరాజు వెతదీర్చు కమలనాభ
నేనెంతతలచినా నీవేల కనరావు
గోపికా ప్రియదర్శ. గోపబాల
నేనెందుజూచినా నీ జాడకనరాదు
ప్రహ్లాదుగాచిన పరమ పురుష

తే॥ కుబ్జవెతలను దీర్చిన కూర్మిసఖుడ
చింతయంత్యను గోపిక చింతదీర్చు
నాథనన్నిదె రక్షించు నళిన నేత్ర
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు

సీ॥ తత్త్వచక్రాంకముల్ దాల్చనినరుడెట్లు
వైష్ణవుండని పేరు వసుధ గాంచు
అర్థపంచకవిజ్ఞ యాత్మకు లేకున్న
కమలనాభునిభక్తి గలుగునెట్లు
భాగవతాచార్యభక్తి గొల్వకనెట్లు
భగవంతు కృపనిందు బడయగలడు
శ్రీవైష్ణవులసేవ జేయక యదియెట్లు
వైకుంఠ పురమందు వాసిగాంచు

తే॥ భువినియాచార్యకృప నిందు పొందెనేని
రక్తి భగవాను డెట్టైన ముక్తినిచ్చు
తామెయాచార్యులై నన్ను దయను బ్రోవ
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు

సీ॥ ప్రారబ్ధములు మెండు పాపకర్మలు మెండు
దరిజేరు విధమది దయను జూడు
బలురోగములు మెండు బహువిఘ్నములు మెండు
పలు బాధలెల్లను బారద్రోలు
దుస్సంగతులు మెండు దుర్మార్గములు మెండు
దురిత జాలములెల్ల తొలగగొట్టు
ఖలుల కూటమి మెండు కలి దోషములు మెండు
కనరాదు నీరూపు కన్నులకును

తే॥ మనసునిలువదు నీయందు మమతపోదు
చిత్తమేరీతి నీయందు జేర్చగలనొ
నన్నుపీడకు నివ్వెద నమ్మినాడు
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు

సీ॥ సరసిజ నయనుండు శంఖ చక్రధరుండు
దివ్య సుందరమూర్తి దేవ విభుడు
దరహాస వదనుండు యురమందు శ్రీవత్స
చిహ్నంబు గలవాడు శ్రీధరుండు
రత్న కిరీటంబు రమణీయముగ నొప్ప
శిరమున దాల్చెను శ్రీ సఖుండు
కనకంపు చేలంబు గట్టుచుండెడి వాడు
మేఘవర్ణముబోలు మేను వాడు

తే॥ అభయ హస్తమునిడు తన యాశ్రితులకు
పాదపద్మములను జూపి భయము బాపి
నేడు నను రక్ష సలుపంగ నిలచి నావు
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ పాపంబులను జేసి పరితపించుట యేల
పతితపావనుడు తాపాపుగాగ
కర్మంబులనుజేసి కడు దుఃఖ పడనేల
కలుషంబులను బాపు ఘనుడు గలుగ
రుజ బాధలంజూచి రోధించ నది యేల
రంజించు జానకీ రమణుడుండ
ఆలుబిడ్డలజూచి అలమటించుట యేల
ఆవేదనల బాపు హరియెగాన

తే॥ చిత్తమా నీవు దుఃఖంబు జెందుటెట్లు
అంతరాత్మలో హరి యుండి ఆదుకొనును
నేడు నాబాధలను దీర్చ నిన్నెగొలుతు
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ|| శ్రీనివాసా నాకు క్షితియందు నెప్పుడు
నీ నామ స్మరణమే నిత్యమొసగు
శ్రీవల్లభాయంచు చిత్తంబులోపల
ధ్యానముండెడి రీతి జ్ఞానమొసగు
వరద దామోదర పరమాత్మయనగను
నీ కీర్తనము జేయ నియతినొసగు
నారాయణాకృష్ణ నామంబులను గొని
భజనంబు చేయగ భక్తినిమ్ము

తే|| మధురమై యుండు నీనామ స్మరణ మెపుడు
నాథ దయచేయు సతతము నాకు నెపుడు
పతితపావన బిరుదాంక పరమ పురుష
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు||

సీ|| కమలాలయే భార్య కమలాసనుడు బిడ్డ
దివిజులెల్లరు నీదు సేవకులను
వేదపురుషుడు నిన్నే విధంబుల గొల్చు
పార్థుండు నీప్రియ బాంధవుండు
తల్లియే దేవకి దయయె మోక్షంబంట్రు
ఈ జగత్తే మాయ యిలను ప్రజలకు
నీమాయ తెలియంగ నేనెంతవాడను
మహిమతెలియగ లేరు మాన్యులైన

తే|| నీ కృపాలేశమెంతైన నిలచియున్న
ప్రకృతి నెడబాపి నిన్నింక మరువగలనె
దాతవై నన్ను దరిజేర్చు ధర్మపరుడ
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు||

సీ॥ జన్మమేదెత్తిన జగతిలోపల నేను
భక్తిహీనుల చెల్మి భక్తి జేయ
ఇంపుసొంపుల నుండు యేకథలైనను
వినజాల నీకథల్ వినగ గలను
పాషండులను జూచి పారిపోయెదగాని
వినుదలంపని వారి నేనుగోర
నీపూజలేజేసి నీకథాశ్రవణముల్
గోరెడివారి నే గోరుచుందు

తే॥ వినుము భవదీయ దాసులలోన నన్ను
కట్టకడపటివాడని కరుణజూచి
దాస్యమింపుగగొనవయ్య తండ్రినీవు
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ నీయందు చిత్తంబు నిలుపనేర్వనివాడు
ఏ వేదములనేర్చినేమి ఫలము
చిత్తంబు నీయందు జేర్చకయజ్ఞాదు
లొనరించ ఫలమేమి మానవునకు
మాధవనీయందు మనసు లేకొనరించు
పూజలు దానముల్ పూజ్యమగును
హరియందు చిత్తంబు యమరకచేసెడి
గంగాది స్నానముల్ భంగమగును

తే॥ మాధవునియందు చిత్తంబు మరులుకొలిపి
చేయుకర్మంబులెల్లను సిద్ధివందు
నేనశక్తుండని విజేయ నిజముదేవ
అందుకొనవయ్య శ్రీరామవందనములు॥

సీ॥ రాక్షసదునుమాడి రాక్షస వికృతిని
గావించు రవికుల ఘనయశుండ
కపిరాజు ద్రుంచియు కపిరాజు గైకొని
కపిరాజ్యమొసగిన కపికులుండు
చాపంబు ఖండించి చాపంబు చేపట్టి
శత్రుసేనల ద్రుంచు క్షాత్రవరుడు
అసురేంద్రు దునుమాడి అసురేంద్రునకు
రాజ్యమును విప్పించినరాచకులుడు

తే॥ శబరి దయజూచి కాంక్షించు శబరునెప్పుడు
గ్రద్దఱేనికి మోక్షంబు కూర్మినొసగు
రక్షకుడవెల్ల వారికి మోక్షమొసగ
అందుకొనవయ్య శ్రీరామవందనములు॥

సీ॥ ధర్మంబులిడుమని దయను నేగోరను
కామ్యంబులొందను కాంక్షలేదు
అర్థించగనులేను యర్థంబువిమ్మని
మోక్షమిమ్మంచును ముదముగోర
దృఢకాయమిమ్మని దృఢముగా నేవేడ
తపసి కావలెనను తపన లేదు
సతతంబు నీనామ స్మరణమేజేయుచు
గలిగినకాలంబు గడపుటకును

తే॥ కోరుచుండెద నామది కూర్మితోడ
ఇంతమాత్రమె నొసగను వంతమేల
కూర్మిరుడని యెంచినామీద కోపపడక
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ మాధవుడేదని మతి మాంద్యుడడిగిన
మాట యేమనవలె మాన్యచెపుమ
నరహరి యేదని నాస్తికుడడిగిన
నాథ యేమనవలె నాకు నుడువు
బౌద్ధజైనులువచ్చి భగవంతుడేడన
ప్రత్యుత్తరము నెట్లు పలుకవలెను
యవనహూణులు జేరి హరియెందుగలడన
ఏమని జెప్పుదు యెరుగజేయు

తే॥ నిజమునీరూపు నీయునికి నిలుకడెచటొ
వాస్తవముదెల్పి నాస్తికవాదముడుపు
నీదెభారంబు విన్నమిక విన్నిగోలుతు
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు ।

సీ॥ చెట్టునై విరుల సేవజేసితంచ
పూర్వపుణ్యంబులు పొసగవేమొ
బండనై గుడియందు బడియుండి తరియించ
పూజచేయగలేనా పూర్వమందు
గడపనై నీరూపుకనుచు సంతోషించ
నోమునోచగ లేదొ కమలనాథ!
పక్షినై యెదుటను పాటలు పాడంగ
అదృష్టరేఖంచు యమరలేదొ

తే॥ మనిషినై యుండి నీయందు మనసులేక
మానవత్వము విడనాడి మరపుజెంది
చపలుడౌటను నీసేవసలుపలేను
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ భక్తులు నీపాదపద్మముల్ విడరంచు
నెగసిపోయెడి పక్షినెక్కినావు
నీసేవకులు చుట్టువిలచి పోదురటంచు
పాలసముద్రమువందు వెలసినావు
దాసదాసులు విస్మృతలచి విడువరటంచు
పాముపై నీశయ్య పరచినావు
భృత్యులు విను జేరి పీడింతురని యెంచి
పరమ పదంబున కరగినావు

తే॥ భక్తజన పోషణ్యాయంబె వరుగులిడగ
దీనజనులకు తెరువేదొ తేటపరచు
ఇంకవినువీడి మనలేను పంకజాక్ష
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ శ్రీలక్ష్మి సీతమ్మ సిరులమేటి గదమ్మ
చిన్న నీకొమరుని చేరవమ్మ
అలగావరివావి నాశ్రయించితినమ్మ
అడవి ద్రిమ్మరి నంచు వీడకమ్మ
అపరాధిరక్షించుటది నీకెతగునమ్మ
మాధవు విభిపించు మాతవమ్మ
అత్మలాక్రోశించ నదియెట్లు వినెదమ్మ
ఆర్తిని పోగొట్టు మూర్తివమ్మ

తే॥ దయకు నేకేరుసాటి యౌదార్యలమ్మ
భర్తనెడబాయకుండెడి పతతివమ్మ
తల్లిదండ్రులు మిమ్మింక ధరమ విడను
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు।

సీ॥ మేనెల్ల కృషియించె మేధ తొలంగెను
ధైర్యమ్ము వమ్మయ్యె తండ్రినిజము
మనసునిల్కడతప్పె మరపువాటిల్లెను
జవసత్త్వములు క్రుంగె జనకనిజము
ఇంద్రియంబులు సోలెఇరవు మీరుచునుండె
నవనాడులవిక్రుంగె నాథ నిజము
ప్రాణముల్ చలియించె పసనుపోగొట్టెను
ధీరత్వమది తగ్గె దేవ నిజము

తే॥ చెప్పరానట్టి బాధలు చేరె నిజము
అలసించిన ప్రాణముల్ అవిసిపోవు
దిక్కులేనట్టి నాకింక దిక్కునీవె
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ కౌసల్య రామన్న కరుణించవేయన్న
కఠినాత్ముడవుగావు కదలవన్న
మమునీవు శిక్షించ మారాముతగదన్న
మంకు పట్టివి నీవు మానవన్న
పాలు పెరుగు దిన్నపసివాడవౌదన్న
విశ్వరూపంబెట్లు నెలయునన్న
మా దోషములు యెంచి మదినుంచుకోయన్న
మాపాల నెనరుంచి మరువకన్న

తే॥ వెన్నగాదొక నీమది నన్ను గన్న
చిన్నవాడను నన్నేలు పున్నెమున్న
కన్నతండ్రివి నీకన్నగాన మిన్న
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ ముందుమాలాకారు దండంబుగానిచ్చు
విరుదండలు నీవువేగ గొనవె
భక్తితో కుట్టిచ్చుదిహ పూల దండలు
కాపించి గైకోవె కాంక్షతోడ
అండాళ ముడిచిన హారంబులవిగోవి
భోగ్యంబుగా మేనబూనలేదె
తొండరడిప్పొడితో మాలలీయగా
తిరుమేను సౌరెచ్చ దేవగొనవె

తే॥ దాసుకడలేదు సౌగంధి దామములను
ప్రియయంజలి దామముల్ పెక్కుగలవు
దాచియుంచితి దయతోడ దాల్చిమేన
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ కౌసల్యదేవకీ గర్భంబులానీకు
చెరసాలలాయెనా చిట్టి తండ్రి
మధురలో కంసుడు మామయేర్పరచిన
చెరసాలెపుట్టిల్లు చిట్టితండ్రి
కాంతల కౌగిళ్ళ కఠినబంధములౌచు
చెరసాలలాయెనా చిట్టితండ్రి
భక్తుల హృదయాలె పరమాత్మనీపాలి
చెరసాలలాయెనా చిట్టితండ్రి

తే॥ వింతవింతల చెరసాలలంతుదెలిసి
నాదుహృదయమ్మె చెరసాలనవ్యమనుచు
చేరిసంతృప్తి పూజలదేరి తండ్రి
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ శ్రీరామ నీయండ చిరకాలముండంగ
తాపముల్ లేకుండు ధరణినిండ
పతితపావనుదండ కైదండ నాకుండ
పాపపిండులు నన్ను పాయునండ
దండిదాతనుజేరు తనయుండ దాసుండ
తండ్రియైరక్షించు ధార్మికుండ
కోదండ మెక్కిడి కూరిమి కాపుండ
మా బాధలిక తీరు మనసునిండ

తే॥ మాకు సిరులిచ్చి రక్షించు మాధవుండ
గొనుము సేవిచ్చు పూదండ మేను నిండ
నిండు హృదయంబు నాయందె నిలచియుండ
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ వేమారు వేడిల్ల వినవెందుకీ కక్ష
వినిపించుకోవేల దీన రక్ష
జన్మంబులికనెత్త జగతి జాలున కాంక్ష
కమలాక్ష మాకిది కఠిన శిక్ష
భక్తుల రక్షించు పనియైన యీ దీక్ష
పక్షివాహన నీకు బహు యపేక్ష
నీమూర్తి కనుపించ నిజమునాకిదె భిక్ష
సరియైనదని యెంచ సారసాక్ష!

తే॥ కుక్షి నీయందు నరులుండు కోటిలక్ష
వారినేవిధి రక్షింతొ వారిజాక్ష
దాసు రక్షించుటది యొప్పు ధర్మదీక్ష
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ వేదపురుషుండెల్లవే దంబులకుబాడి
విపిగెను నీయంతువానిగనక
ద్రావిడామ్నాయముల్ తనివితీరక పాడి
ఆళ్వార్లు వినిగిరి యంతుగనక
తిరుపాణిత్యాగయ్య తిరునామములు పాడి
విలిచిరి నిన్గొల్చునేర్పుగనక
వాల్మీకి పోతన వ్యాసులు వినుపాడి
అంతుగానకవీదిరంతుగనక

తే॥ వైభవము నీదువ్యాప్తివశమె తెలియ
అల్పుడనుదేవ అజ్ఞుం అలసుకాడ
చిన్నపాటల మెచ్చుచు నన్నువిడక
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు ॥

సీ॥ పుణ్యముల్ జేసిన పురుషుండు స్వర్గము
నంది భోగంబులననుభవించు
పాపకర్మలుచేయు పాపులు నరకము
చేరిదుఃఖంబుల చేటువొందు
పాపపుణ్యంబులు పరగజేసినవాడు
భువియందు కర్మేచ్ఛపుట్టుచుండు
జన్మపరంపరల్ జగతిగల్గిననేమి
మదిలోన చింతించు మాటలేదు

తే॥ చిత్తమెప్పుడు నీయందుజేర్చియుంతు
మనసు విస్వీడకుండగా మరులుగొనును
చిరమునీనామ స్మరణంబె చేరికొలుతు
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ వరద నారాయణ వాసుదేవ ముకుంద
గజరాజు మొరలిడగావ జనవె
గోపాల మాధవ గోవింద నరసింహ
పాంచాలి రక్షించ పరుగులిడవె
దామోదరా! కృష్ణ! దశరథ నందనా!
శబరివిందులగోరి చనగలేదె
వేంకటేశ జనార్దనాంకిత ప్రియవేష
రాతి నాతిగజేయ ప్రీతి జనవె

తే॥ భక్తులింకెందరో యిట్లు భజనజేయ
వేసములమార్చి మదిని ప్రయాన పడక
కరుణ రక్షించవే నన్ను గాంచ్రబోవ
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ కనుగొందునా నీదు కమనీయ రూపము
కనుల పండువుజేయ కమల నాథ
విందునా నీదివ్య వేదాంత సూక్తులు
శ్రవణేంద్రియంబుల శ్రమదొలంగ
దర్శింతునా దేవ ధర్మమూర్తిని నిన్ను
మదిలోని మమత తన్మయమునొంద
పూజింతునా నిన్ను పూలమాలలచేత
కరముల కండూతి కదలిపోవ

తే॥ పరమపదనాథ వైకుంఠపురవిహార
శంఖ చక్ర గదా ఖడ్గ శార్ఙ్గహస్త
ఎన్నడెట్లుద్ధరింతువో యేమొ స్వామి
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ బ్రహ్మంబునెరుగుట బ్రాహ్మణ విధియని
ఉపనిషత్తులు దెల్పు నుర్వియందు
క్షాత్రంబుతో క్షితి క్షత్రియుల్ పాలించ
విధియని దెల్పదే వేదమెపుడు
వాణిజ్య కృషి యెల్ల వైశ్యుని విధియంచు
తెల్పవా గ్రంథముల్ దెప్పరముగ
అగ్రజాతులసేవ అవనిలో విధియని
చూపించు శాస్త్రముల్ శూద్రులకును

తే॥ భగవదాచారక వైష్ణవ భక్తి యొకచె
వైష్ణవునకుండు చెడకుండ వసుధ నెపుడు
ననగవిని వైష్ణవుల దాసుడైతినయ్య
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ వెరపించి వస్త్రాపహారంబు గావించు
బ్రహ్మదేవుడు మున్ను భంగపడియె
కాశించె మోహిని కాముకత్వముదీర
సిగ్గుచే రుద్రుండు చింతనొందె
నారదుండానాడు నారిరూపంబొంది
బహునందనులగని బాధ జెందె
మానభంగము చేయ మానిని సభకీడ్చి
దుర్యోధనుడు సుక్రెక్కి తులువ యగుచు

తే॥ వేల్పులింకెందరో నీదు విశ్వరూప
మెరుగలేరనుచుండ నేనెరుగుటెట్లు
నన్ను దాసుని బ్రోవుము సన్నుతింతు
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ|| రామ నీ రెండక్షరంబులు జపియించి
వాల్మీకి మోక్షంబు వాసిగాంచె
ఖట్వాంగుడను వాడుకడుమోద మందుచు
హరిని జపించుచు పరమునగనెను.
నారాయణాయని నందనున్ స్మరియించి
ఆ యజామీళుడు హరిని జేరె
సభలోన శౌరినిస్మరియించి ద్రౌపది
అక్షయంబుగ వల్వలందుకొనెను

తే|| ఎందరెందరో మహనీయులిట్లునిన్ను
యెప్పుడెప్పుడు పిల్చినప్పుడపుడె
పలికిరక్షింతువన విని దలతునిన్ను
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు||

సీ|| విష్ణుభక్తియులేని విప్రవర్యునినైన
శూద్రుడంచును శాస్త్ర సూక్తి నుడువు
విష్ణుభక్తియుగల్గు వేదేతరునినైన
విప్రుడందురు వారి విబులులెల్ల
ఏవర్ణజుండైన యేకులస్థునినైన
విష్ణు గొల్చినవాడె వైష్ణవుండు
శ్రుతులును స్మృతులిటు హవములీరీతి
ఘోషించు నెప్పుడు గురుతరముగ

తే|| వర్ణ హీనులు బాలురు వనితలైన
భక్తి నారాయణుని గొల్వ ముక్తి బడయ
నర్హులంచును వినమె నన్నర్హు జేయ
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు||

సీ॥ బాల్యమందున నన్ను బహు ప్రేమగాపాడి
దయను రక్షించిన తండ్రివీవె
విద్యయు నేర్వంగ విమలుల స్నేహంబు
ఘటియిల్ల జేసిన కాంతుడీవె
అధ్యాపకుని వృత్తి యమరనిప్పించియు
పాలించగలిగిన ప్రభువు నీవె
సంగీత సాహిత్య సారస్వతములిచ్చి
పేరు రప్పించిన పెద్దవీవె

తే॥ ఇట్లు నన్నెందుబాయక యింపుగాను
గుండె ధైర్యము గలిగించి కుందుదీర్చి
నేటికిని రక్ష సలిపెడి నీరజాక్ష
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ శైశవ దశనుండి సామి నేనెప్పుడు
విస్విడి యుంటివా నిజముగాను
బాల్యమందైదేండ్ల ప్రాయమందేయుండ
ననుజేరబిల్చిన నాథుడెవరు
యౌవనంబున నేను జవ్వనిగూడుచు
వెంగలినై నిన్ను విడిచినానె
పలుబాధలందున బహునేర్పుతో నన్ను
రక్షించితివిగాదె రంగుగాను

తే॥ చాటుగనుయుండి రక్షణ చేయు నీవు
నేటికివి చూపవదియేమి నీదు రూపు
దీన జనునకు కాంక్షను దీర్చవేగ
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ సంసార సంద్రమే హింసాకరంబయ్యె
దరిదాపు లేక నే వెరపుగొంటి
ఈషణత్రియ సుఖ్య భీషణంబుగ జేర
పంచేంద్రియంబులు పట్టు దప్పె
తాపత్రయాదులు తాపమొందించగ
ప్రకృతి బద్ధుడనౌట వికృతినైతి
మునుగుచు తేలుచు మోహమందుచు దేవ
ఘోర మంచరచుచు మోదుకొంటి

తే॥ చక్రభ్రమణంబు నందిట్లు వక్రగతిని
వేదనల నిండి విసుగన వేదవేద్య
సన్నుతించెద విదె వేగ నన్ను బ్రోవ
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ జీవుండు కర్మలు జేసి జన్మల నెత్త
తల్లి గర్భము లోకి తరచు వెడలు
రక్త మాంసంబులు రక్తితో నటగుచ్చి
గర్భాద్యవస్థల గడుపు వేళ
భగవాను ధ్యానించి పలుమరు చింతించు
నవమాసములు నిండనవని పుట్టి
బాల్య యౌవన వృద్ధ భావి జీవితములో
అజ్ఞాన వశ్యత నంధు డగుచు

తే॥ చేయరానట్టి పనులెల్లజేసి తుదకు
కాల కింకరు బాధల తాళలేక
వరద శ్రీవేంకటేశంచు మొరలు పెట్ట
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ|| స్థిరము గాదీ జన్మ చిరకాల ముండంగ
ఎప్పుడు మరణంబొ చెప్పలేను
గ్రామమందో లేక గహన మధ్యంబునో
జలములందో లేక తలమునందో
అగ్నియందో లేక యానామ మందునో
గుట్ట చెట్టులుగాక పుట్టలందో
పగటియందో లేక పాడు చీకటియందొ
పడిపోవు దేహంబు పసను విడిచి

తే|| దేవ మరణంబు వచ్చుట తెలియలేను
స్మరణ మాత్రము నీయందె స్థిరతనుందు
పుండరీకాక్ష నీవాడ బ్రోవు మెపుడు
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు||

సీ|| కఠంబునందెప్పు కఫమునిండగ బాధ
గురగుర ధ్వనులనిక గుర్తుగొనను
అలుబిడ్డలు జూచి యయ్యయోయని యేడ్వ
ధ్యాసలేకెంతయు దలపనిన్ను
జనులాస వీడ్కొని చనిపోవు నంచేగ
కనరాదు నీరూపు కన్నులకును
యమదూతలీ యాత్మ ఎడము చేయనురాగ
నిను దలంచెడి శక్తి నిలువగలదె

తే| చెప్పలేనన్ని బాధలు చివర చేరి
నరకముల పాలుపడ జేయునాథ నిజము
గాన కీర్తింతు నిప్పుడే కమలనాథ
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు||

సీ॥ దీన రక్షక దేవ దీన దయాళుడ
నీ నామ స్మరణంబె నేను జేతు
పుడమి యందేమి యేభువనమందున్నను
నరకమందున్నను నళిన నాభ
స్వర్గమందున్నను వైకుంఠముననున్న
పాతాళమందున్న పద్మనాభ
ఎచట నేనున్నను ఇసుమంత భయమొంద
నిన్నే స్మరించుచు విలువగలను

తే॥ పాపి జారుడు చోరుడు పరమ నీచు
డంచు మదినెంచి యెడబాయ నెంచితేని
పాదములు రెండు గట్టిగ పట్టుకొనెద
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ అపరాధి వాయసుండంఘ్రులంటిన నాడు
రక్షింప లేదహో రామభద్ర
శిశుపాలు దోషముల్ చెప్పరానివి యైన
క్షమియింప లేదహో చక్రహస్త
పాపిష్ఠ్య జామీళు పాపముల్ తొలగంగ
పారద్రోలిన కృపాకర మహాత్మ
పాంచాలి సభ కీడ్చి భంగంబు గావించు
కురురాజు నేలపే కూర్మి తోడ

తే॥ పాపులైనను వీరెల్ల బాగుపడిరి
వచ్చి పావంబు నేజేసి వచ్చినాడ
నీచుడను నన్ను గాపాడ నీవె దిక్కు
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ నీ సృష్టి జాలంబు నీకొక వింతయా
పృథివి నీకిది యెంత పేద రజము
జలధులన్నియు నొక్క జలబిందువన నొప్పు
రవి తేజసంతయు మిణిగురు బోలు
వాయువే నొక యూర్పువలె నుండునేగాని
అభ్రమే రంధ్ర మట్లమరుదేవ
బ్రహ్మాది దేవతల్ బహు సూక్ష్మ జీవులై
విశ్వమందుండును వివిధ గతుల

తే॥ వైభవము నీదు వర్ణింప వశముగాదు
ఏరు నీ వైభవముగన్నవారొ వారి
వారివారివి గొలిచెద వసుధ నెపుడు
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ కరములారా మీరు కమలాక్షు నర్చించి
భజనంబుజేయుచు బాగుపడుడు
నేత్రంబులార యా నీరజాక్షుని రాము
కనులార జూచుచు కనుడుసుఖము
వీనులారామీరు వేదాంత వేద్యుని
విమల చరిత్రంబు వినుడుసతము
మనసమా నీవింక మాధవు స్మరియించి
గలిగిన కాలంబు గడుపు సుఖము

తే॥ పాదములు మీరు పరమాత్మపదము లంట
పరుగులిడరండు పాపంపు భయమ్ముద్దల
భక్తజనులను రక్షించు భవ్యమూర్తి
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ కాయంబు నమ్మంగ నాయంబె నరునకు
పాయును భువియందు పాయ ఋణము
హేయంబు సంసారకామ్యంబు నిక్కంబు
ఆయాసమధికమౌ యాత్మకెపుడు
ధ్యేయంబుయాత్మకు దివ్యంబు స్థిరమౌచు
పారాయణము రామభజన మెపుడు
సాయంబు నాకౌ నుపాయంబుమదిజూడ
నారాయణుడె రక్ష నయముగాను

తే॥ ఏయపాయంబులేదింక యిలను నాకు
ఆ దయాళుని యెడబాయ ననవరతము
తండ్రివైరక్షసలుపంగ దగుదువీవు
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ వింత నామారీచు వేయామదల గొట్టి
ఘనమదాకపిరాజుగాచుటెంత
పంత మాచుపనాతి పాపినిద్రోలుట
గొప్ప నా పూతన గూల్చుటెంత
తంత్రమాజలరాశి దాటగ నదియెంత
బాధ యాజానకి బాయుటెంత
ఎంత యాశబరిని చిరకాలమున ట్రోవ
పేర దారుక్మిణి పెండ్లియెంత

తే॥ వింతలును గొప్పలివి కావు కొంతలౌను
పంతముతో నన్ను రక్షించ పాటుబడిన
సుంత యికలేదు ఘనుడవు శూరుడవును
అందుకొనవయ్య శ్రీరామవందనములు॥

సీ|| దీనదయాళుడ దివ్యస్వరూపుడ
నా మొరాలించవా నళిననేత్ర
దారసుతాదులుదారమౌ సంకెళ్లు
ఆభాసబాంధవు లాప్త వరులు
చుట్టాలు శత్రువుల్ సట్టేట నక్రముల్
అగ్రజుల్ భగినులు యుగ్రకరులు
సంసారసంబంధ సంశ్రిత మానవుల్
శార్దూల శునకాది సర్పసములు

తే॥ ఘోరముగ పీడలంఘించి గోడుగుడవ
జేయుతరి రుగ్మతయుగూడి చేయుకీడు
గాన ననుగావు కల్యాణకర మహాత్మ
అందుకొనవయ్య శ్రీరామవందనములు॥

సీ॥ మన్మథా నను నీవు మరులుగొల్చెదనంచు
గర్వించి వేధించకను తొలంగు
శివుని మూడవకన్ను చిచ్చుచే నీకైన
శాస్తిని గుర్తించి చనుము వేగ
వినవేని నీకిదె విష్ణుచక్రమువచ్చి
రూపురేఖలుమార్చి రూపుమాపు
భక్తులబాధించు పాపులు వెంటనే
ఘోరమౌనిరయాన గూలగలరు

తే| అభయ హస్తుడు మాధవుడండ యుండ
మాకుదైనను హరుడైన మ్రింగు నిజము
గాన నాతండ్రి యెడబాయలేను నిన్ను
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు||

సీ॥ నింగిని దిక్కులు నీ యాజ్ఞమీరక
పరివేష్టనము చేయు పరిధి విడక
శశిభానుగ్రహములు సప్తర్షులెల్లరు
అవధిదాటక తిర్గునంబరమున
జలధులు నీ యాజ్ఞజగముల ముంచక
చెలియలి కట్టను చేరవెరచు
కలిదోషమునజేసి మలిన మానసు నాట
ధర్మశాస్త్రములెల్ల తప్పుయనుచు

తే॥ వేదములకపార్థంబులు వేరెదెలిపి
భాగవతధర్మ పద్ధతుల్ పారద్రోలి
నాశమొందుచునుంటిని నన్నువిడక
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ దారేషణము జూడదగు పక్షులందున
మక్కువగా జంట మరులు కొనును
ద్రవ్యేచ్ఛయది సర్పరాజుల యందుండు
నిధినాశ్రయించుచు నిలుచునెపుడు
పుత్రేషణము జూడపుడమి గోవులయందు
కనిపించు మక్కువ ఘనముగాను
ఈషణత్రయమందు నేదియు వదలక
కాంక్షించు నరుడు తా కామమొంది

తే॥ ధరను నైహికమస్థిర ద్రవ్యములను
తృణముగానెంచి నారాయణుని దలంచి
నిత్యకైంకర్యమాశించ నిలచినాను
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ ధర్మంబు నాల్గు పాదంబుల నడచెను
కృతయుగ మందెందు వెతలు లేక
మూడు పాదంబుల ముఖ్యమౌ ధర్మము
త్రేతాయుగంబున ప్రీతి నడచె
రెండు పాదము లౌచు నుండును ధర్మంబు
ద్వాపరంబుననట్లువాని గాంచె
ఏక పాదము ధర్మమీరీతి నుండగా
కలియుగంబున నెందు కలహ మొందు

తే॥ జారచౌరత్వమవినీతి జవము గల్గి
ధర్మచింతయు భక్తియు ధర నశించు
కలియుగంబందు వన్నింక కరుణనేలి
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ నా మనో భ్రమరంబు నాథ నీ శ్రీపాద
తీర్థంబపేక్షించు దిన దినంబు
జిహ్వా కీరంబులు చింతించు దేవర
తళియ ప్రసాదంబు తమిని గోరిత
నేత్రచకోరముల్ నీ ముఖ చంద్రికల్
సేవించ నాశించు చిరము గాను
అడియని చిత్తంబు హరి దివ్య తిరుమేను
సౌందర్య మీక్షించ చలముసేయు

తే॥ దాసుడను నాదుఅవయవాల్ దాస్యసేవ
చేయ గోరుచునున్న వి శ్రీనివాస
మనసుస్థైర్యంబు నొసగురమాసఖుండ
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ పంకేరుహాక్షనాసంకటంబులు బాప
గరుడవాహన యేల కదలి రావు
మొర నాలకించవా మును గోపికలు పేద
నేడేల వినవు నా నేరమేమి
ప్రియ మొనరించవా ప్రేమ కుచేలున
కృపియుండని నాకు అంత విడకు
దరి జేర్చవా నన్ను తనయుని గాపాడ
భారమా నొకడను భక్త ఘోష

తే॥ భువనములనెల్ల నేవేళ గావలేదె
నేడు నను గావకుండిన నిందరాదె
కరుణ జూపుము కడసారి కాంక్ష తోడ
అందుకొనవయ్యా శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ పరుల సౌమ్మును జూచి బాధ జెందుటకన్న
పరమాత్మ నినువేడ పరమ సుఖము
పరుల భోగము జూచి భోరునేడ్చుటకన్న
వరదనిన్ గొల్చుట పరమ సుఖము
అన్య సంపదజూచి అలమటించుటకన్న
అఖిలాండపతి గొల్వ యమరు సుఖము
అన్య దేవతలను యాశ్రయించుటకన్న
లక్ష్మీవల్లభు సేవ లక్ష సుఖము

తే॥ ఇట్టి సుఖములచేవీడి యిహముగోరి
చెడుట నిక్కంబు సౌఖ్యంబు జెందగోరి
నిన్నెభజియింతు నేవేళ నిక్కముగను
అందుకొనవయ్యా శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ దాసుని దోషముల్ తరచుగా వినవయ్య
వివి నన్ను మదిలోన వెట్టియనకు
వినయంబులవి నక్క వినయంబులగు దేవ
జపము లెల్లను బక జపము లౌను
మర్కటచేష్టలు మానగలేదెందు
శీలంబు మార్జాల శీలమరయ
శునక వాలము వోలె మనసెందు నిలువదు
హృదయంబు కత్తెరై బాధ పెట్టు

తే॥ గోముఖంబును గలవాడ క్రూర మతిని
ముష్టి పందును బోలు ముఖముజూడ
దుర్గుణంబులు నివిగాంచి దుష్టుడనక
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ బలు రోగములకెల్ల పరమౌషధంబిది
పాతకంబుల బాపు భళిరె మందు
దైత్యుల హతుజేయుదండి యౌషధమిది
మునులెల్ల పఠియించి మురియుమందు
ఐశ్వర్య మొసగెడి అందమౌ మందిది
పాముకాటును మాన్పు భారి మందు
భక్తులు జీవించ భవ్య యౌషధమిది
దుష్టులు నశియించు దొడ్డ మందు

తే॥ పెద్దలాచార్యులెల్లరు ప్రీతి గొనెడి
అదియె అష్టాక్షరవి యెడి యాది మందు
దీని సేవించి సుఖియింతు రను దినంబు
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ తనయుడు తండ్రివిధంబు సంబంధంబు
జీవేశ్వరుల బంధమవనియందు
రక్ష్యరక్షక భావరమ్యమౌ బంధము
నారాయణునకును నరునకెపుడు
శేషశేషిత్వముల్ చేతనేశ్వరులకు
చెలువుగా బంధమై నిలచియుండు
భర్తృభార్యాబంధ పావన బంధము
పరమాత్మ నాత్మకు పరుగు నెపుడు

తే॥ ఆత్మయాత్మీయ బంధంబు [illegible]
నవ విధంబుల బాంధవ్య[illegible]
వాడె నీవౌట నిన్నింక వ[illegible]లేను
అందుకొనవయ్యు శ్రీరామ వందనము[illegible]

సీ॥ చంచరీకము తేనె యంచితం[illegible]బుగ [illegible]
పరువెత్తు మందార పాదపముకు
గాక వేమును గోరి లకడు నుత్సహించునే
కమలాక్ష నాయాత్మ కలత లేక
నీ పదామృత చింత నెమ్మి మానసమందు
లగ్నమై యితరంబులకును జనదు
సామి మతి భ్రమ జరుగకుండగ బ్రోచి
కాపాడు మేవేళ కరుణ తోడ

తే॥ దాసు యీ కోర్కె దీర్చంగ తగును నీకు
జనని సీతామ తల్లితో సరగ వచ్చి
మంగళా శాసనము జేసి మమత తోడ
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ జిల్లా కరీంనగర్జిల్లు తాలూకాగ
పరిఖ్యాతిగనె నందు పర్లపల్లి
అందు తిరోగ్కవలూరనబడు వంశాన
పుట్టితి నాపూర్వ పుణ్యమునను
దేశికాద్యులు లక్ష్మి ధీయుతుల్ పితరులు
సద్వైష్ణవులు వేదశాస్త్రమతులు
రామానుజాఖ్యాద రమణి తాయారును
చేపట్టి తలిదండ్రి సేవజేసి

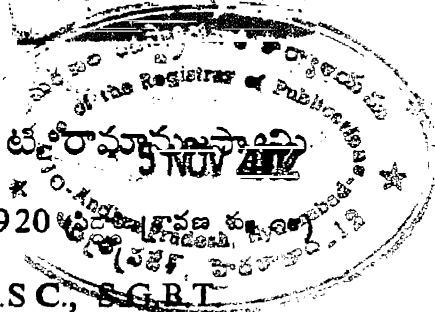
తే॥ పుడమి సధ్యాపకుని వృత్తి బూనిదేవ
భక్తిచే మిమ్ము దర్శించ భజన జేతు
ఎట్లు దరిజేర్చి రక్షింతో యేమొ సామి
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

సీ॥ సీస పద్యములిదో శ్రీరామ మాలగా
గూర్చి మీ కొసగితి కొదువలేక
శత పుష్ప మాలిది సంతసంబున గొని
దంపతుల్ ముదమొంద దాల్చరయ్య
తావివిండిన పూల దండలివి మెడదాల్చి
చెడిపోవకుండగ జేయరయ్య
మీద దాసుండిచ్చు ప్రేమ కానుక గొని
మంగళంబులు సామి మాకు నొసగు

తే॥ గుర్రిడ్డిపూలంచు నిర్గందకుసుమమనుచు
మనసు నందున రోయక మణిసరాల
టంచు రామానుజుండిచ్చు హారమిదిగో
అందుకొనవయ్య శ్రీరామ వందనములు॥

-: శ్రీ రా మా ర్ప ణ మ స్తు :-

టి. శ్రీరామానుజస్వామి

జననం : 1920 ప్రమోదూత శ్రావణ శు.

విద్య : H.S C., S.G.B.T.
రిటైర్డు టీచర్

సంగీతంలోను, జ్యోతిష్యంలోను ప్రవేశముంది.

అధ్యాత్మిక చింతనలో కాలక్షేపం చేయడం వీరి నిత్య చర్య

శ్రీరామ శతకము

1984 వెల 10/-

శ్రీ లే ఖ సా హి తి